ЮЗ МИНГ КЎЧАТ УЧУН!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТЛАРИ, ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 78 (2369), | 20 апрель, шанба, 1963 йил. | Баҳоси 2 тийин.

ҲОСИЛДОРЛИКНИ ОШИРИШ ҲИСОБИГА

— Етти йилликнинг бешинчи йилини пландан ташқари 300 тонна маҳсулот бериш билан якунлаймиз, коммунистик меҳнат бригадаси деган шарафли унвонни олишга сазовор бўламиз!— Калинин ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли Свердлов номли колхознинг ёш коммунист Ҳаким Давлатов бошлиқ бригадаси аъзоларининг яқинда ўз зиммаларига олган янги социалистик мажбуриятларининг асосий мазмуни шундай.

Бригада аъзолари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг барча қишлоқ хўжалик ходимларига қарата чиқарган Мурожаатини ҳамда область сабзавотчилари кенгаши якунларини муҳокама қилиб йил бошида олинган мажбуриятдагидан яна 100 тонна кўп маҳсулот етиштиришга қатъий аҳд қилдилар. Улар бунга ҳосилдорликни ошириш йўли билан эришмоқчилар. Жумладан, улар гектарларнинг тўла бўлишини таъминлаш, экинларни ўз вақтида сифатли парваришлаш, ҳосилни нобуд қилмаслик йўли билан ҳар гектар ердан 16 тоннадан картошка, 35 тоннадан карам, 40 тоннадан помидор, 16 тоннадан бодринг, 22 тоннадан қовун-тарвуз, 20 тоннадан пиёз, 16 тоннадан сабзи етиштиришга бел боғладилар.

Калинин ишлаб чиқариш бошқармаси партия комитетининг яқинда бўлиб ўтган бюро мажлисида бу бригада аъзоларининг қимматли ташаббуси маъқулланди. Бюро барча колхоз ва совхоз бошланғич партия ташкилотларига Ҳ. Давлатов бригадаси ташаббусини кенг ёйиш, унинг издошларини кўпайтириш вазифасини юклади.

Майолди социалистик мусобақасини қизитиб юборган бригада аъзолари ваъдадаги ҳосилни етиштириш учун жонбозлик кўрсатиб ишламоқдалар. Эртаги 5 гектар карамга икки марта ишлов берилди, пиёзлар ўтоқдан чиқди, озиқлантириб суғорилди. Бошқа экинлар парвариши ва помидор кўчат экиш жадал бормоқда.

ЭКИШ СИФАТЛИ БЎЛСИН!

Ҳозирги куннинг жанговар шиори бу. Дастлабки экилган майдонлардаги чигит униб чиқиб, квадратлар кўзга яққол ташланиб қолди. Мўл ҳосил ғамида тинмай меҳнат қилаётган пахтакорлар чигит экишни давом эттириш билан бирга, ғўза қатор ораларига ишлов беришни ҳам бошлаб юбордилар. Ҳар бир колхоз, ҳар бир совхоз, ҳар бир бригадада ерга тушган чигитнинг тақдири учун кураш кетяпти. Пахтакорлар учун ҳар қачонгидан ҳам масъулиятли ва қадрли ҳисобланади бу дамлар.

Оққўрғон бошқармасидаги «ЎзССР беш йиллиги» совхози пахтакорлари ишни дастлабки кунларданоқ пухта ва уюшқоқлик билан ташкил этиб, чигит экишни биринчилар қаторида тугалладилар. Экишни тамомлаётган колхозлар ва совхозлардан бирин-кетин хушхабарлар келмоқда.

Бироқ кўчатларни бутлаб олишда ҳал қилувчи ҳозирги кунларда баъзи бошқарма ва хўжаликларнинг раҳбарлари сусткашлик кўрсатмоқдалар. Куни кеча Бўка ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Ленин йўли» колхозининг далаларида бўлдик. Бу колхоз ўтган йили планни бажаролмай доғда қолган эди. Афсуски, колхознинг бу йилги ишлари ҳам олинган мажбуриятга яраша эмас. Экиш чўзиб юборилаётгани устига чигит сифатли тайёрланмаган, бегона ўтдан тозаланмаган ерларга экилмоқда. Квадрат-уялаб экиш айниқса оқсаётир. Колхоз раиси ўртоқ Маҳкам Иброҳимов, бу аҳволда гектарлар тўла бўлмайди-ку?!

Бекобод, Янгиер бошқармаларидаги айрим хўжаликларда ҳам экишда шундай пала-партишликка йўл қўйиляпти.

Илғорлар тажрибаси шуни кўрсатадики, Тошкент области шароитида зиммага олинган мажбуриятни бажариш учун ҳар гектар ерда кам деганда юз минг туп кўчат ўстириш ва бу кўчатларни ҳосил пишиб етгунгача сақлаб қолиш лозим. Кўчат қалинлиги, гектар тўлалиги тўғрисида май, июнь ойларида эмас, ҳозирги кунда қайғириш керак. Шундай экан бу соҳада шошмашошарликка йўл қўйиш ярамайди. Ерга тушган ҳар бир уруғ бекор кетмаслиги керак. Етти ўлчаб бир кесайлик. Бунинг маъноси шуки, уруғ сара бўлиши лозим. Сўнгра ерни экишга тайёрлашда жуда гап кўп.

Баъзи колхозларда, бригадаларда чигит агротехника қоидаларига риоя қилинмай тўғри келган ерга экиб юборилялти. Биз ер қандай текисланганлиги, намнинг етарли ёки етарли эмаслиги билан қизиқмасдан шошмашошарлик қилиб, маълумот бериш учунгина чигит эксак-у, уруғ ҳа деганда униб чиқавермаса, бу кимга фойда-ю, кимга зиён. Турган гап, деҳқоннинг бир иши икки бўлади, қанчадан-қанча меҳнат сарфлаб чигит суви беришга тўғри келади. Сўнгра ерда узоқ вақт ётавериб «димиқиб» қолган бу уруғликдан чиққан ниҳол ниҳоятда нимжон бўлади, деҳқон унга қанча жон куйдирмасин, кутган ҳосилни ололмайди. Шундай экан, ҳар бир картанинг тупроқ ва иқлим шароитини тўла ҳисобга олган ҳолда иш юритиш лозим.

Янгийўл бошқармасидаги «Коммунизм» колхози аъзоларининг бу соҳадаги тажрибасидан ўрнак олса арзийди. Колхозда чигит экишни бошлашдан олдин агрономлар, бригада бошлиқлари, тажрибакорлар йиғилиб, обдон маслаҳатлашдилар. Пахта майдонининг қанчасига суғориб чигит экилиши лозимлиги белгилаб чиқилди. Бунинг учун махсус сувчилар группаси ажратилди. Уларга норма белгиланди. Иш юришиб кетди. Ҳозир бу колхозда бўлган киши чигит ёппасига ва бир текис униб чиқаётганлигини, қаторлар тўғрилигини кўради. Бу — экишдан олдин пухта ўйлаб амалга оширилган тадбирнинг ҳосиятидир. Дарҳақиқат, экишдан олдин ер суғорилса, пахтакорнинг иши жуда осон кўчади. Деҳқон таъбири билан айтганда, чигит сеялкадан тупроққа тушиши билан дарҳол униб чиқиш ҳаракатига тушади. Яна шуниси муҳимки, ғўзалар соғлом ва бақувват бўлади. Бундай ғўзаларга ҳар қанча меҳр қўйиб ардоқласангиз арзийди, у сизга кутилган ҳосилни беради.

Лекин, суғориб экиш шарт экан, деб агротехникада шаблонга йўл қўйиш ҳам ярамайди. Сизот суви юза бўлган майдонларни экишдан олдин суғориш сира ҳам тавсия қилинмайди. Агар шундай қилинса борми, суғорилган сув сизот сувлари билан қўшилиб кетиб, майдонни захлатиб юборади. Анча вақтгача бу ерга чигит экиш мумкин бўлмайди.

Квадрат-уялаб чигит экиш, бу соҳадаги план ва топшириқларнинг сўзсиз бажарилиши учун курашиш ҳам ҳозирги кундаги энг муҳим вазифадир. Очиғини айтиш керак, бу соҳада областимиз анча орқада қолмоқда. Баъзи бир хўжаликлар ҳамма имконият, техника, кадрлар етарли бўлатуриб, аввалдан белгилаб қўйилган майдонларга оддий усулда чигит экиб юбормоқдалар. Ёки бўлмаса квадратларнинг аниқ чиқиши, қаторларнинг тўғри бўлиши учун курашилмаётир.

Ҳамма ерда ишни ана шу Мурожаат асосида ташкил этайлик! Мўл ҳосилга пойдевор қурилаётган ҳозирги кунларда агрономларнинг, ҳар бир қишлоқ хўжалик мутахассисининг, қолаверса бошқарма раҳбарларининг ўрни ҳозирги кунда далада. Улар жонли ташкилотчилик ишлари билан шуғулланишлари, бевосита қизғин меҳнат бўлаётган жойда бўлиб у ёки бу масалада аниқланган камчиликларни ўша ернинг ўзида тугатишга ёрдам беришлари лозим.

Ҳа демай чигит экиш ҳам тугалланади. Барча майдонларда уруғликнинг ёппасига униб чиқишини кутиб ўтирмасдан ғўза қатор ораларига ишлов беришни қизитиб юбориш учун ҳозир ҳамма нарса шай қилиб қўйилиши лозим. Тракторлар, культиваторлар соз бўлсин.

Чигит экишни ўтказишда, дастлаб экилган майдонларда униб чиққан ғўза ниҳолларига ишлов беришда хотиржамлик ва бепарволикка сира йўл қўймайлик! Ҳар бир гектарда юз минг туп кўчат бўлишига эришайлик!

Сизга илиқ табассум билан боқиб турган мана бу механизаторни танийсизми? Танимасангиз танишинг: Урта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхозининг тракторчиси Қўчқор Ғозиқулов. Бу азамат механизатор ўз агрегати билан 60 гектар майдонга қисқа муддат ичида сифатли қилиб маккажўхори экди. Шундан сўнг у ўз агрегатини пахта пайкалига ҳайдаб кирди. Ҳозир кунига 7—8 гектар майдонга барака уруғини қадамоқда.

В. Салов фотоси.

ПАХТАКОРЛАР ДАЛАСИДА

Ҳозир қайси колхоз, ёки совхоз даласига борманг у ерда жўшқин меҳнат, мўл ҳосил учун курашнинг қизғин палласи устидан чиқасиз. Партия ва ҳукуматимизнинг Мурожаатидан илҳом олаётган пахтакорлар темирни қизиғида босиб, ерга барака уруғини қадамоқдалар. Пахтакорларнинг бутун эътибори эл хирмонини мўл «оқ олтин» дурдоналари билан бойитишга қаратилган.

Сирдарё ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Қизил Октябрь» колхозининг ўртоқ Тошпўлат Акбаров бошлиқ бригадаси далаларида бўлганимизда бунинг гувоҳи бўлдик. Механизатор Ғ. Багдановни сўнгги картага чигит экаётган пайтида учратдик.

Квадрат аниқ бўлса, мўлжалинг ҳам тўғри чиқади, деди у биз билан қилган суҳбатда. Бу йил 125 гектар пахта майдонидан 31 центнердан «оқ олтин» етиштиришга сўз берганмиз. Кўп майдонларга чигитни квадрат-уялаб жойлаштирдик.

Колхознинг Х. Ёқубов, Р. Юсупов, Н. Муродов, М. Иброҳимов ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадаларида ҳам чигит экиш зўр кўтаринкилик билан олиб борилмоқда. Колхозда мавжуд 1750 гектар пахта майдонининг ярмидан кўпига чигит 60х45 схемасида квадрат-уялаб экилди.

«Социализм» совхозининг 1-бўлим ишчилари ҳам чигит экишни тобора қизитмоқдалар. Ўртоқ Х. Ражабов бошлиқ бригада ишчилари 75 гектар майдоннинг ҳаммасига квадрат-уялаб чигит экдилар. А. Умаров, Ш. Сувонов, У. Тошматов сингари механизаторлар чигит экишда бошқаларга [illegible] кўрсатмоқда.

Т. СОЛИЕВ,
Т. РАҲИМОВ.

МАМЛАКАТ САНОАТИ БИРИНЧИ КВАРТАЛДА

(СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий статистика бошқармасининг ахбороти)

Саноат ходимлари КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленумининг қарорларини амалга ошириш учун курашиб, 1963 йил биринчи квартал планини муваффақиятли бажардилар. СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий статистика бошқармасининг ахборотида шу ҳақда айтилган.

Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш квартал плани 103 процент бажарилди.

Саноат ишлаб чиқаришининг ҳажми ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 8,2 процент ортди.

Шу билан бирга химия саноатининг маҳсулоти 17 процент, шу жумладан синтетик смолалар ва пластик массалар 23 процент, қора ва рангли металлургия маҳсулоти 9 процент, ёқилғи ва энергетика саноати маҳсулоти 9 процент, машинасозлик ва металл ишлаш саноати маҳсулоти 13 процент, шу жумладан қишлоқ хўжалик машиналари 19 процент, бинокорлик материаллари саноати маҳсулоти 7 процент, ўрмон, қоғоз ва ёғочсозлик саноати маҳсулоти 5 процент, енгил саноат ва маданий-рўзғор буюмлари маҳсулоти 3 процент, озиқ-овқат саноати маҳсулоти 6 процент, шу жумладан балиқ овлаш 11 процент кўпайди.

Ялпи маҳсулот ва кўпчилик энг муҳим буюмлар ишлаб чиқариш квартал планини ҳамма иттифоқчи республикалар бажарди.

Марказий статистика бошқармасининг ахборотида биринчи кварталда энг муҳим турдаги саноат маҳсулотлари ишлаб чиқарилиши ҳақидаги маълумотлар келтирилади. Жумладан, 14,1 миллион тонна чўян, 19,5 миллион тонна пўлат эритилди, 15,5 миллион тонна прокат, 305 миллион метр пўлат қувурлар ишлаб чиқарилди. 32,7 миллион тонна темир рудаси, 48,6 миллион тонна нефть, 23,7 миллиард кубометр газ, 131 миллион тонна кўмир чиқарилди, 95,9 миллиард киловатт-соат электр энергияси, 4,6 миллион тонна минерал ўғитлар ишлаб чиқарилди, металл қирқадиган 44,5 мингта станок, 147 мингта автомобиль, 78,7 мингта трактор, 20,9 мигта дон комбайни, маккажўхори йиғиштирадиган 7,3 мингта комбайн, пахта терадиган 1,7 мингта машина, 4,4 мингта экскаватор тайёрлаб берилди. 14,9 миллион тонна цемент, 1,3 миллиард квадрат метр ип газлама, 119 миллион квадрат метр жун газлама, зиғир толасидан тўқилган 129 миллион квадрат метр газлама, 200 миллион квадрат метр шойи газлама, 116 миллион жуфт чарм пойафзал, 2,5 миллиард сўмлик тикилган буюмлар тайёрлаб берилди. 1030 мингта радиоприёмник ва радиола, 565 мингта телевизор, 221 мингта холодильник чиқарилди, 868 минг тонна гўшт (давлат хом ашё ресурсларидан), 92,6 минг тонна мол ёғи (давлат хом ашё ресурсларидан), ёғи олинмаган 2,1 миллион тонна сут маҳсулотлари (сутга айлантириб ҳисоблаганда) ишлаб чиқарилди.

Марказий статистика бошқармасининг ахборотида таъкидланадики, ишлаб чиқариш ўтган йилдагига нисбатан кўпайгани ҳолда чўян ва пўлат эритиш, йиғма темир-бетон, босмахона қоғози, бир қанча маданий-рўзғор буюмлари ишлаб чиқариш плани кам бажарилди.

Саноатда меҳнат унумдорлиги ўтган йилнинг биринчи кварталидагига нисбатан 5,4 процент ошди, яъни квартал планида белгиланганига қараганда кўпроқ ошди. Бироқ, кўпгина корхоналар маҳсулот ишлаб чиқариш, меҳнат унумдорлигини ошириш ва таннархини камайтириш планини бажармади. (ТАСС).

КВАДРАТ ЭКИШ ПАЙСАЛГА СОЛИНМОҚДА

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» РЕЙД БРИГАДАСИ

Бўка ишлаб чиқариш бошқармаси областимиздаги йирик пахтакор районлардан бири ҳисобланади. Бошқарма деҳқонлари бу йил 29.400 гектар ерга чигит экадилар. Улар она-Ватанга 61.070 тонна «оқ олтин» етказиб беришга аҳд қилганлар. Бу ўтган йилдагидан 11.760 тонна кўп демакдир, ҳар гектар ердан олинадиган ҳосил шу йилнинг ўзида 4 ярим центнерданга кўпаяди. Шуниси қувонарлики 14.525 гектар ерга уруғ квадрат уялаб жойлаштирилади. 7 минг гектар майдонга эса чигит уяларга белгиланган миқдорда аниқ уруғ ташлайдиган сеялкалар ёрдамида экилади.

Хўш, бошқарма хўжаликларида бундай масъулиятли вазифани кўнгилдагидек ўринлатиш учун қандай иш олиб борилаяпти? Шуни айтиш керакки, Охунбобоев номли, «Гулистон» колхозлари далаларида бўлсангиз ҳозирги ғанимат фурсатдан унумли фойдаланаётган, карталарни сифатли тайёрлаб, юксак агротехника қоидалари асосида чигит экаётган азамат деҳқонларни учратасиз.

«Ленин йўли» колхозидамиз. Колхоз деҳқонлари бу йил 1620 гектар ерга чигит экадилар. Шундан 450 гектарига квадрат уялаб уруғ ташлаш планлаштирилган. Колхоз марказига томон кетган катта кўчадан борар эканмиз, 50-60 метр наридаги қантариб қўйилган агрегатга кўзимиз тушди. У ерда на механизаторни, на сеялкачини учратасиз. Сеялка яшикларига солинган уруғнинг нами қочиб, қовжираб ётибди. Бригаданинг шийпони томон юрдик. Шийпоннинг нариги томонидаги бир туп тут остида икки киши ер чизиб ўтиришибди. Уларнинг бири бригада бошлиғи Ф. Ойдинов, иккинчиси эса ҳисобчи И. Мусаев экан.

— 70 гектар еримиз бор, — дейди бригада бошлиғи, — энди 28 гектар ерга уруғ ташладик.

— Экишни қачон бошлаган эдиларингиз?

— Э, нимасини айтасиз. Ўн кундан ошиб кетди. Лекин ерни тайёрлайдиган агрегат тегмаяпти бизга. Ҳув анави ерни чизеллаётган ДТ-54 тракторини олиб келганимизга уч кун бўлди. Бир куни эрталабдан кечгача ишламади. Еримизни юмшатиб, сифатли тайёрлаб экмасак бўлмайди. Чунки ҳайдадингми-ҳайдадим усулида шудгор қилинган. Бизда бегона ўт илдизлари жуда кўп. Кўрдингизми, хаш-паш демай ғумай ер бетини қоплаб олди, — деб қаршидаги картани кўрсатди.

— Шундай ўт босган ерлар неча гектар, — сўрадик ундан.

— 15 гектардан кўпроқ.

— Кунига неча гектар ерни илдиздан тозалаяпсизлар?

— Бир ярим гектарданга тўғри келади.

Сўнг чигит экилган карталарни кўздан кечира бошладик. Карталар шу даражада сифатсиз тайёрланганки, баъзи жойларга ташланган уруғ ер юзида қолиб кетипти. Карталарнинг четкаларидан анчағина ерлар қолдириб кетиляпти. ДТ-54 тракторига чизелни тиркаб юқори тезликда уёқдан буёққа чангитиб юрилибди. Натижада катта-катта кесаклар юзага чиқиб қоляпти.

Бунинг устига бригаданинг айрим карталарида бегона ўт илдизлари териб олинмасдан уруғ экилаверибди. Натижада чигитдан олдин ғумай униб чиқибди. Ана шундай аҳволни кўра-била туриб бригада бошлиғи ўртоқ Ф. Ойдинов ҳам, бригада ҳисобчиси ўртоқ И. Мусаев ҳам камчиликни ўз вақтида тугатиш чорасини кўрмаяптилар.

Эргаш Асрақулов бошлиқ биринчи бригада майдонидамиз. Механизатор Усмонқул Ҳайдаров чигит экаётган экан.

— Бригадамизнинг 100 гектар майдони бор, — дейди ўртоқ Ҳайдаров. — бир ўзим чигит экаяпман. 50 гектарига уруғ қададик.

— Сизларда квадрат-уялаб чигит экиладими?

— Ҳа, 30 гектар планлаштирганмиз. Лекин ҳали бирон гектар ерга ҳам квадрат-уялаб чигит эканимиз йўқ.

— Қандай чуқурликка уруғ ташлаяпсизлар?

— Беш-олти сантиметр, — жавоб берди механизатор. У сеялка юриб кетган жойнинг тупроғини тита бошлади. 6-7 сантиметр чуқурликка тушган чигитни олиб, кўрдингизми ерда нам йўқ, нам, деди у. Нега деганингизда бригадамизнинг барча майдони баҳорда шудгор қилинди. Шунинг учун ҳам нами кўтарилиб кетди. Суғориб улгуролмаяпмиз. Ҳув кўриб турибсизларми, 30 гектар ерга сув тараганмиз. У ерни етилтириб қайта ҳайдаймиз. Сўнг чигит экамиз. Қани энди ҳамма еримиз ҳам суғорилса эди. Ўтган йили дала ишлари ўз вақтида бажарилмаганлиги сабабли бу йил мана шундай қийинчиликларга дуч келаяпмиз.

Бу хўжаликнинг 7 ва 5-бригада далаларида бўлиб, квадрат-уялаб чигит экаётган биронта ҳам агрегатни учратмадик. Колхоз раиси ўртоқ Маҳкам Иброҳимов бўлса:

— 840 гектар ерга чигит экдик. Далада 16 та сеялка ишлаяпти. Шундан 5 таси квадрат-уялаб чигит экаяпти, — дейди раис.

— Неча гектар ерга квадрат-уялаб чигит экилди?

— 140 гектарга етиб қолди — жавоб берди Иброҳимов. Шу майдонни ишлаётган агрегатлар сонига тақсимласангиз кунига икки гектардан сал ошиқроқ майдон тўғри келади, холос.

— Нечта сеялка бор?

— 22 та сеялкага эгамиз. Лекин 200 гектар ерга уяларга белгиланган миқдорда уруғ ташлайдиган сеялкалар ёрдамида чигит экишимиз керак. Ҳали бу усулда экишни бошлаганимизча йўқ. Шунинг учун ҳам қолган сеялкалар четда турибди, — жавоб берди у.

Экишда оқсаётган, квадрат-уялаб чигит экишга етарли эътибор бермаётган хўжаликлар ҳақида фикр юритганда, райондаги «Коммунизм» ҳамда «Октябрь 40 йиллиги» колхозлари ҳақида ҳам гапирмай иложимиз йўқ. Чунки бу икки хўжаликда йўл қўйилаётган камчиликлар бошқарма партия комитетининг бюросида яқиндагина муҳокама қилиниб, колхоз раҳбарлари огоҳлантирилган эди. «Коммунизм» колхозидаги ўртоқ С. Ражабов бошчилик қилаётган 5-бригадада 8 гектар ерга уруғ катта-катта кесаклар орасига ташланганлиги алоҳида қайд қилинган эди. Шу билан бирга шу хўжаликда уруғ экишга сифатсиз тайёрланаётгани, кўкариб кетган чигитларни сеялкага солиш натижасида куртаклари нобуд бўлиб кетаётганлиги, уруғлик етарли миқдорда заҳарли моддалар билан дориланмасдан экиб юборилаётгани алоҳида уқтириб ўтилган эди. Лекин колхоз раҳбарлари бюро қароридан тегишли хулоса чиқариб олганларича йўқ. Экиш суръати ҳали ҳам ғоятда паст. Эндигина 332 гектар ерга уруғ қадалди, холос. Пландаги 260 ўрнига 140 гектар ерга квадрат-уялаб чигит экилди. Юсуф Нуров бошлиқ бригадада мавжуд 80 гектар ернинг 44 гектарига чигит экилди. Шу бригадада 31 гектар ерга квадрат-уялаб чигит экиш планлаштирилган. Амалда эса бирон гектар ерга ҳам квадрат-уялаб уруғ ташланмади. С. Ражабов бригадасида ҳамон аҳвол ўзгарганича йўқ. Чигит экаётган агрегат куни билан бекор турибди.

Бунақа ўзибўларчилик кейинчалик катта зарар келтириши мумкин. Унинг олди қанчалик тез олинса, шунчалик яхши бўлади.

Х. ҚАЮМОВ,
Т. ҚОСИМОВ,
«Тошкент ҳақиқати» Бўка ишлаб чиқариш бошқармасидаги мухбирлар постининг аъзолари.

С. ШОКАРИМОВ.
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

ЭКИШ ЖАБҲАСИДА

ОБЛАСТЬ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БОШҚАРМАЛАРИДА ЧИГИТ ЭКИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 19 АПРЕЛГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Бошқармалар	Бир кунлик ўоиш	Ҳаммаси бўлиб	Шу жумладан: Квадрат-уялаб экиш	Шу жумладан: Аниқ миқдорда уруғ ташлайдиган сеялка билан экиш
Ўрта Чирчиқ	2,7	91,5	68,7	48,6
Юқори Чирчиқ	2,7	88,4	55,7	—
Оққўрғон	2,9	87,5	83,1	76,2
Янгийўл	3,8	84,8	83,3	36,9
Калинин	4,0	83,5	40,8	7,2
Бўка	3,6	71,8	60,9	27,0
Бекобод	3,9	55,1	37,9	34,3

Кўриниб турибдики, Оққўрғон, Янгийўл, Ўрта Чирчиқ пахтакорлари кун сайин ғайрат қилиб, чигит экишни жадаллаштирмоқдалар. Бу районларда квадрат-уялаб чигит экиш ҳам бирмунча дуруст. Лекин Бўка, Бекобод районларида суръат жуда паст. Айниқса, квадрат-уялаб ва уяларга аниқ миқдорда уруғ ташлайдиган сеялкалар билан чигит экиш талабга жавоб бермайди. Сизларга нима бўлди, бекободлик ва бўкалик пахтакорлар?!

Калинин районида бўлса уяларга аниқ миқдорда уруғ ташлаб чигит экиш плани эндигина 7,2 процент бажарилибди. Буни қандай баҳолаш мумкин?

Ҳар дам ғанимат, фурсат ўтиб боряпти. Илғорлардан ўрнак олиб, чигит экишни уюшқоқлик билан сифатли ўтказиш учун курашиш керак.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

Кеча Тошкент шаҳар партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленумда Тошкент шаҳар партия ташкилотида раҳбар кадрлар ўртасидаги ғоявий-тарбиявий ишларнинг қўйилиши ҳақидаги масала муҳокама қилинди.

Шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Қ. М. Муртазоев пленумда доклад қилди.

Пленумда КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Пленум ишларида КПСС Марказий Комитети Ўрта Осиё Бюросининг раиси В. Г. Ломоносов қатнашди.

Шунингдек, пленумда ташкилий масалалар кўриб чиқилди.

А. И. Бродова бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан пленум уни шаҳар партия комитетининг секретари ва бюро аъзоси вазифаларидан озод қилди.

В. А. Архангельский шаҳар партия комитетининг секретари ва бюро аъзоси қилиб сайланди.

Ўртоқ М. Аҳмедовнинг бошқа ишга ўтганлиги сабабли пленум уни шаҳар партия комитетининг маъмурий бўлими мудирлиги вазифасидан озод қилди.

Маъмурий бўлим мудири вазифасига ўртоқ Ж. Қосимов тасдиқланди.

Ўртоқ Н. П. Пискорскаянинг бошқа ишга ўтганлиги сабабли пленум уни шаҳар партия комитети ташкилий ишлар бўлим мудири вазифасидан озод қилди.

Ташкилий ишлар бўлим мудири вазифасига ўртоқ Д. И. Шчербаков тасдиқланди.

Пленум шунингдек партия-давлат контроли шаҳар комитетини сайлади. Контроль комитети состави 9 кишидан иборат. Комитет раиси қилиб М. О. Толипов тасдиқланди.

(Пленум ҳақидаги ҳисобот газетамизнинг навбатдаги сонида босилади).

ЛЕНИН КУНЛАРИ ОЛДИДАН

Областимизнинг ҳамма шаҳар ва қишлоқларида В. И. Ленин туғилган кунни кенг нишонлаш учун тайёргарлик ишлари қизитиб юборилди. Жойларда доҳийнинг ҳаёти ва фаолиятига бағишлаб лекциялар ўқиляпти. Ленинни кўрган кишилар билан учрашувлар, суҳбатлар ўтказилмоқда. Суратда: улуғ доҳини ўз кўзи билан кўрган кекса коммунистлар С. А. Аронова (чапда) ва Р. Г. Ширшевская ўртоқлар Тошкентдаги 1-темир йўл мактаб-интернатида таълим олаётган болаларга ўз хотираларини ҳикоя қилиб беришяпти.

А. Абалян фотоси.

ПАРТИЯГА ЛЕНИНЧА ЧАҚИРИҚ

Шу йил 22 апрелда совет халқи, социализм мамлакатларининг халқлари, бутун дунё меҳнаткашлари Коммунистик партия ва Совет давлатининг асосчиси, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг доҳиси В. И. Ленин туғилган куннинг 93 йиллигини тантанали равишда нишонлайдилар.

Коммунистик партиямиз улуғ Лениннинг бевосита раҳбарлиги остида ва унинг таълимотига амал қилиб, Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларида мамлакатимизда жуда катта иқтисодий ва сиёсий тадбирларни амалга оширди. Илгари чор Россияси ўз зулмини ўтказиб келган, қолоқ ўлкаларда миллий масалани ҳал қилиш ана шу тадбирлардан бири бўлди.

В. И. Ленин ва РКП(б) Марказий Комитети социалистик революция ғалаба қозонган дастлабки кунлардан бошлаб Туркистон Компартиясининг ғоявий ва ташкилий жиҳатдан мустаҳкамланишига катта эътибор бердилар. Туркистонда социализм қуриш ва миллий масалани ҳал қилишда РСФСР Марказий Ижроия Комитети ва РКП(б) Марказий Комитетининг Туркистон ишлари бўйича комиссияси, сўнгра эса РКП(б) Марказий Комитетининг Туркбюроси ва Ўрта Осиё бюроси муҳим роль ўйнади. Туркистондаги бу йирик ташкилотлар Ленин кўрсатмасига асосан тузилган эди.

Туркистон Компартиясини ғоявий ва ташкилий жиҳатдан мустаҳкамлашда РКП(б) Марказий Комитетининг қарори билан В. И. Ленин вафотидан сўнг ўтказилган партияга ленинча чақириқ ҳам катта аҳамиятга эга бўлди. Бунинг натижасида ишчилар синфи ва мамлакатимиздаги барча меҳнаткашлар Коммунистик партия атрофига янада мустаҳкам жипслашдилар. Ишчилар партияга ёппасига аъзо бўлиб кира бошладилар.

1924 йил 29—31 январда РКП(б) Марказий Комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Унда саноат корхоналаридаги ишчиларни партия сафларини янада тўлдиришга даъват қиладиган кампания ўтказишга қарор қилинди. Қисқа вақт ичида большевистик партия сафларига 240 мингдан ортиқ ишчи аъзо бўлиб кирди.

Туркистон меҳнаткашлари ҳам мамлакатимиздаги барча кишилар билан биргаликда В. И. Ленин вафоти муносабати билан қаттиқ қайғирдилар ҳамда улуғ Ленин ишларига ўзларининг чексиз содиқ эканликларини билдирдилар. Улар РКП(б) Марказий Комитетининг партияга чақириғига зўр сиёсий активлик билан жавоб бердилар, энг яхши фарзандлари билан партия сафларини мустаҳкамладилар.

Туркистон республикасида партияга ленинча чақириқ 1924 йил 15 мартдан бошланди. Бу кампания иккиёқлама амалга оширилди. Бир томондан, ишлаб чиқаришда машғул бўлган ишчилар, иккинчи томондан эса батраклар партия сафига қабул қилина бошлади. Батракларни партияга қабул қилиш билан партиянинг пролетар составини маҳаллий аҳоли вакиллари ҳисобига кўпайтириш назарда тутилган эди.

Туркистон Коммунистик партияси Марказий Комитети 1924 йил 24 февралдаги хатида партияга ленинча чақириқ кампанияси даврида аҳолининг пролетар бўлмаган қисмини, станоклар ёнида ишламайдиган кишиларни ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида ёлланма ишчи ва батрак бўлиб қатнашмайдиган одамларни партияга қабул қилишни мутлақо тўхтатишни область партия комитетларига таклиф қилди. Бу тадбир партия сафларини сифат жиҳатидан яхшилашга ёрдам берди.

Тўла бўлмаган маълумотларга кўра, Туркистон республикаси бўйича 1924 йил 1 апрелга қадар партияга қабул қилиш тўғрисида 7319 та ариза берилган эди. Шундан 1824 таси қабул қилинди. Ариза берганларнинг 80 процентини ишчилар, 14 процентини батраклар ва 6 процентини бошқа социал группалар ташкил этган эди. Партияга ленинча чақириқ юзасидан ўтказилган сиёсий кампаниянинг дастлабки натижалари партия сафига асосан ишчилар кўплаб қабул қилинганлигини, батраклар эса озчиликни ташкил этганлигини кўрсатди. Масалан, Сирдарё области бўйича 1924 йил апрель ойи охирларигача 1900 киши партияга кандидатликка қабул қилинган. Шундан 90 процентини ишчилар ва 10 процентини батраклар ташкил этган. Туркистон республикасидаги бошқа партия ташкилотларида ҳам Туркистон Компартияси VIII съездига қадар (1924 йил май ойи) партияга батраклар ва мардикорларни қабул қилишда шу хилдаги манзарани кўриш мумкин эди.

Бу даврда уезд, шаҳар ва район партия комитетлари қишлоқ ва овулларда ўз фаолиятини кучайтириб юбора олмаган эди. Қишлоқ партия ячейкалари эса ҳали етарли даражада мустаҳкамланмаган бўлиб, батраклар ва мардикорларни партия сафига қабул қилишдек ғоят муҳим сиёсий кампанияни мустақил равишда кенг авж олдириш имкониятига эга эмас эди. Улар юқори партия комитетларининг ёрдамига муҳтож эдилар.

Туркистон Компартиясининг VIII съезди партияга ленинча чақириқ соҳасидаги камчиликларни ўз вақтида кўрсатиб ўтди. Съезд партия ташкилотларига маҳаллий аҳоли орасидан батраклар ва мардикорларни партия сафига қабул қилиш юзасидан сиёсий ва ташкилий ишларни кучайтиришни таклиф қилди. Съезддан сўнг бу соҳадаги ишларда жиддий бурилиш рўй берди. 1924 йил 15 июнига келиб Туркистон Компартияси сафига 5178 киши аъзо бўлиб кирди. Шулардан 3678 таси ишчилар ва 1500 таси батраклар эди.

Туркистон республикасида партияга ленинча чақириқ то 1924 йил охирига қадар, яъни Ўрта Осиёда миллий-давлат чегараланиши ўтказилганига қадар давом этди. Бу муҳим сиёсий кампания натижасида Туркистон Компартиясининг состави сон ва сифат жиҳатидан анча яхшиланди. Республикадаги партия ташкилотларининг социал состави ҳам кенгайди. Партияга ленинча чақириққа биноан, Туркистон республикасида ҳаммаси бўлиб 8113 киши партияга қабул қилинди. Улар орасида 4817 ишчи, 2402 батрак ва бошқа табақа кишилари бор эди. Натижада Туркистон Компартиясининг сони 47,4 процентга кўпайди.

Туркистон Компартияси ленинча чақириқ муносабати билан партияга қабул қилинган коммунистларнинг ғоявий-сиёсий савиясига катта эътибор берди. Туркистон Коммунистик партиясининг VIII съезди коммунистларни ғоявий ва сиёсий жиҳатдан тарбиялашни янада кучайтириш масалаларини муҳокама қилиб, «Ленинизм учун кураш» шиорини, яъни кенг партия оммаси онгига коммунизм принципларини, марксизм-ленинизм назариясини сингдириш вазифасини илгари сурди. Съезд қарорларида партия олиб борадиган сиёсий-тарбиявий ишлар соҳасида идеология ишларини кучайтириш асосий ўринни эгаллаши лозимлиги кўрсатиб ўтилди.

Туркистон Коммунистик партияси VIII съезд қарорларини бажара бориб, коммунистларни ғоявий ва сиёсий жиҳатдан тарбиялаш ишларини янада кенгайтирди. Бунда партияга ленинча чақириқ муносабати билан аъзо бўлиб кирган ишчилар, батраклар ва камбағал деҳқонлар ўртасида саводсизликни тугатиш ҳамда уларнинг сиёсий онгини оширишга асосий эътибор берилди. Натижада марксистик тўгаракларнинг ҳамда сиёсий саводни оширадиган мактабларнинг жуда катта тармоғи вужудга келтирилди. Бу тўгарак ва мактаблар бевосита бошланғич партия ташкилотлари ҳузурида, корхоналарда, қишлоқлар ва овулларда иш олиб борди.

1924 йил октябрига қадар Туркистон партия ташкилоти ихтиёрида 118 та марксистик тўгарак ва 169 та сиёсий саводни ошириш мактаби мавжуд эди. Буларда ишчилар, батраклар ва деҳқонларнинг кўпчилик қисми таълим олди.

Партияга ленинча чақириқ муносабати билан Туркистондаги коммунистик ячейкалар сони янада кўпайди, партия ташкилотлари мустаҳкамланди. Бу эса бошланғич партия ташкилотларидаги партия ички ишларининг жонланиши ва яхшиланишига ёрдам берди. Партия ташкилотларининг меҳнаткашлар оммаси билан алоқалари кучайтирилди.

Партияга ленинча чақириқ ишчилар синфи билан деҳқонлар иттифоқини янада мустаҳкамлашга хизмат қилди, партия ва халқ бузилмас бирлигининг ёрқин намойишига айланди, ленинча миллий сиёсатнинг тўғрилигини исбот этди. Ленинча миллий сиёсат натижасида Совет Иттифоқининг миллий республикаларида социализм тантана қилди.

Совет ҳокимияти йилларида, миллий-давлат чегараланиши ўтказилганидан сўнг Ўрта Осиё республикаларининг Коммунистик партиялари камолга етди, ғоявий ва ташкилий жиҳатдан янада мустаҳкамланди. Ўрта Осиё республикаларининг Компартиялари КПСС Марказий Комитети раҳбарлигида, КПСС Марказий Комитети Ўрта Осиё Бюросининг яқиндан кўрсатаётган ёрдами билан барча меҳнаткашларни коммунистик қурилишнинг улуғвор программасини амалга ошириш учун курашга кенг сафарбар қилмоқдалар ва бу йўлда жиддий ютуқларга эришмоқдалар.

М. НОВИКОВ,
тарих фанлари кандидати.

ҲАМИША ЁДИМИЗДА

ЧИЛОНЗОР районидаги маҳаллаларда В. И. Ленин туғилган кунга бағишланган тематик кечалар, лекция ва суҳбатлар ўтказилмоқда. Қатортол маҳалласида «Меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда Ленин ғояларининг роли» деган темада қизиқарли савол-жавоб кечаси уюштирилди.

В. ОДИЛОВ.

* * *

В. И. ЛЕНИН номли қизлар педагогика билим юртида «Ўзбек совет адабиётида Ленин образи» мавзуида конференция бўлиб ўтди. Конференция охирида билим юртининг бадиий ҳаваскорлари ижросида «Йўлчи юлдуз» драмасидан парчалар кўрсатилди.

Т. ЮНУСМАТОВА.

* * *

ЯНГИЙЎЛ районидаги 28-политехника мактабининг ўқувчилари ҳам Ленин кунларига яхши тайёргарлик кўрдилар. Яқинда мактабда «Ленин биз билан», «Лениннинг чет эллардаги революцион фаолияти» каби темаларда докладлар тингланди.

Т. ИМОМОВ.

* * *

ТОШКЕНТ ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтида студентлар учун «Ленин Смольнийда», «Ленин бўлган жойларда» кинофильмлари намойиш қилинди.

А. НИЗОМОВ.

* * *

ЎРТА ЧИРЧИҚ районидаги 2-«Оҳангарон» совхозида ва Энгельс номли колхозда агитаторлар улуғ доҳи туғилган кун арафасида лекция пропагандасини кучайтириб юбордилар. Улар дала шийпонларига чиқиб «Ленин — деҳқонларнинг энг яқин дўсти», «Доҳи кўрсатган йўлдан» ва бошқа темаларда суҳбатлар уюштиришяпти.

С. ҲАЙИТҚУЛОВ,
Ш. ҲОЛМУҲАМЕДОВ.

ЯХШИ НИЯТ

Тошкентдаги металл-фурнитура заводи ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари етти йиллик бешинчи йили планини 5 декабргача бажариш иштиёқида яхши ният билан меҳнат қилишмоқда. Ҳозир корхона коллективи мажбуриятга яраша ишлаяпти. Майолди социалистик мусобақаси тобора авж олмоқда.

Металл цехи коллективи айниқса қувончли кўрсаткичларга эришмоқда. Цех ишчилари ўтган ойда 500 дона газ печи тайёрлашди. Бу, 1962 йилнинг бир ойида ишлаб чиқарилган газ печидан деярлик икки марта кўпдир.

Н. Усачаев, М. Гельдман, Ю. Дуганов ўртоқлар мих, ошиқ-мошиқ сингари деталлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва сифатини яхшилашга қаратилган бир неча рационализаторлик таклифи билан чиқишди. Уларни жорий этиш туфайли корхона ҳар йили 400-450 сўмлик фойда кўради.

Н. РАҲИМОВА.

ҲИММАТ

Абдували ака Расулматовни Оққўрғон районида танимайдиган одам бўлмаса керак. «Ўзбекистон» колхозининг Абдували ака бошлиқ бригадаси деҳқонлари йил сайин юксак марраларни эгаллаб келмоқдалар. Ўтган йили эришилган натижа ҳам чакки бўлмади. 95 гектардан ортиқ майдоннинг ҳар гектаридан 34 центнердан ошириб «оқ олтин» кўтарилди.

Гарчи ўз бригадасининг ютуғи катта бўлса ҳам Абдували аканинг кўнгли тўлмай юрарди. Негаки, ён-атрофдаги бригадаларнинг ҳосилдорлиги бир жойда депиниб турарди. Ўтган йили қўшни бригадада гектар бошига 25 центнердангина ҳосил кўтарилган эди.

Кунларнинг бирида Абдували ака колхоз идорасига кириб борди-да, правление аъзоларига маслаҳат солди:

— Ўзинг илғор бўлсангда қўшнинг оқсаб қолса, ҳижолат тортаркансан киши. Қўшни бригадани бизга қўшиб берсангизлар қандай бўларкин. Бригадамиз аъзолари қўшилишга рози.

— Рози бўлишга рози бўламизку, қанчадан ҳосил бермоқчи эканлигингизни ҳам айтинг, — дейишди правление аъзолари.

— Буёғидан кўнглингиз тўқ бўлаверсин. Агар қолоқ бригадани қўшиб берсанглар, бизнинг ерларимиз 170 гектарга етади, ҳосилдорликни 35 центнерга етказаоламиз.

Шундан сўнг колхоз правлениеси Абдували аканинг таклифига рози бўлди. Икки бригада қўшилгач экиш кампаниясига тайёргарлик илгаригидан ҳам қизитиб юборилди.

Ҳозир шу бригадага борсангиз қайноқ меҳнатнинг гувоҳи бўласиз. Бўлажак «оқ олтин» пайкалларида чигит экиш ишлари авжига минган. Экиш агрегатларининг экипажлари аъзоларидан Қ. Қодиров, Б. Тўлабоев Н. Матқосимов, Н. Ортиқбоев сингари ўртоқлар уруғни оби-тобида сифатли қилиб экиб олиш учун бор куч-ғайратларини сира аямаётирлар.

— Машина—инсоннинг энг яқин дўсти деганларича бор экан, — дейди Абдували ака Расулматов, — биз дала ишларини комплекс механизациялаштириш ишини бу йил янада ривожлантирамиз. Ғўза қатор ораларига фақат тракторлар билан икки томонлама ишлов бериш мақсадида ҳамма майдонларимизга чигитни 60x50 сантиметрли схема билан квадрат-уялаб экяпмиз. Эрта-индин чигит экишни муваффақиятли суратда тугаллаймиз.

О. ТЎРАҚУЛОВ.

ТАШАККУР

Тошкентнинг Куйбишев район, Карамзин кўчасидаги 5-республика болалар санаторийсини ҳали кўпчилик билмаса керак. Бу ўтган йилнинг ёзида очилган.

Бу ерга кираверишдаги стол устида таклифлар дафтари бор. Уни очиб варақлар экансиз, врачлардан Л. Н. Бессарабова, Л. Б. Берлинер, медицина ҳамшираларидан Л. С. Гончарова, А. Г. Васильева, З. М. Юнусоваларнинг номлари келувчилар томонидан ифтихор билан ёзилганини кўрасиз.

Галина Григорьевна Бакирова бош врачлик қилаётган бу санаторийда ёш авлоднинг сиҳат-саломатлиги учун кураш билан бирга уларни коммунистик руҳда тарбиялаш қанчалик яхши ташкил этилганини кўриб қувонасиз. Бу ерда болалар фақатгина даволанмайдилар, балки илм ҳам оладилар.

Санаторийдаги хушмуомала, меҳрибон врачлар, мураббиялар, ҳамширалар инсон саломатлиги йўлида барча билим ва идрокларини бажонидил сарфлаётганликларини кўриб, уларга чин қалбдан ташаккур айтасиз. Ёш авлод учун, уларнинг саломатлиги учун мамлакатимиз нақадар катта ғамхўрлик қилаётганлигини кўриб фахрланасиз.

Биз Совет ҳукумати ва Коммунистик партиянинг кўпмиллатли совет халқининг фаровонлиги йўлида, тинчлик ва озодлик йўлида тинмай ғамхўрлик қилаётганлигини ҳар дамда ҳис қилмоқдамиз. Совет халқини инсониятнинг эзгу мақсади—коммунизмга бошлаб бораётган жонажон Коммунистлар партияси ва Совет ҳукуматига чин юракдан ташаккур айтамиз.

Т. ИБРОҲИМОВА.

Тошкент тепловоз депосининг слесари комсомол аъзоси С. Самиғов майолди меҳнат вахтасида баракали ишлаяпти. У «ТГМ-3» сериядаги тепловозларнинг узелларини сифатли ремонт қилмоқда. Суратда: байрамолди социалистик мусобақаси илғори С. Самиғов иш устида.

М. Комлев фотоси.

ОЛТИ СОАТДА

Янгийўл шаҳридаги болалар пойафзали фабрикаси маркаси билан чиқаётган хушбичим туфли, енгил танкетка, сандалеткаларни республикамизнинг турли чеккаларида учратиш мумкин. Пойафзалчилар коммунизм авлодлари — эркатойларимизга атаб оёқ-кийими ишлаб чиқаришни кўпайтириш билан бирга унинг хилма-хил бўлиши учун ҳам курашаётирлар. Ҳозирги вақтда фабрикада 24 фасонда болалар пойафзали тайёрланмоқда.

Коллектив биринчи кварталнн жуда яхши якунлади. Пландагидан ташқари 4000 жуфт пойафзал ишлаб чиқарилди. Эндиликда апрель ойи топшириғини ҳам муваффақиятли адо этиб, баҳор байрами — 1 Майни меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун курашилмоқда.

Қўқонлик машҳур тикувчи Татьяна Кардаш ташаббуси фабрика пойафзалчилари орасида кенг тарқалди. Ҳозир етти соатлик ишни олти соатда бажариш учун курашаётган ишчилар анчагина топилади. Лукьянов, Жобелев, Цой, Сулаймонов ўртоқлар бошлиқ коммунистик меҳнат бригадаларининг аъзолари кардашчилар ташаббусига қўшилиб, иш унумини анча оширмоқдалар. Бу бригадаларнинг коллективлари смена нормасини муттасил 120—130 процентдан бажариб келишаётир.

Илғор ишчи, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Саодат Азимжонова коллектив муваффақиятига айниқса салмоқли ҳисса қўшаяпти. Донгдор пойафзалчи топшириқларни муттасил орттириб адо этибгина қолмасдан, маҳсулотнинг аъло сифатли бўлишини таъминламоқда.

А. ҚУРБОНОВ.

СОВЕТ ИТТИФОҚИДА

● Павлово (Горький области) автобус заводининг коллективи ўзига хос юбилейни — «ПАЗ-562» пассажир автобусларининг ишлаб чиқарила бошланганлигининг беш йиллигини нишонламоқда. Етти йиллик бошидан буён мамлакат ўн уч мингдан зиёд ана шундай машиналар олди. Машиналарни ишлаб чиқариш деярли ўттиз баравар ошди, уларнинг таннархи эса 50 процент камайтирилди.

● Калинин шаҳрида ажойиб кўчма виставка очилди. Бу виставка прессланган ёғочни ишлаб чиқариш ва ундан машинасозликда фойдаланиш тўғрисида ҳикоя қилади. Прессланган ёғочни тайёрлаш технологияси мураккаб эмас, лекин уни тайёрлаш жуда катта иқтисодий фойда беради.

МАҲОРАТ МАКТАБИ

Тошкент шаҳар ўқитувчилар малакасини ошириш институти ўқитувчиларнинг маҳоратини ошириш мактабига айланиб қолди. Институт илғор ўқитувчилар тажрибасини жорий қилиш методлари бўйича иш олиб бормоқда.

Бу йил институт Киров районидаги 21, 9, 2, 50-, Куйбишев районидаги 146, 31, 135-, Октябрь районидаги 119, 21-, Фрунзе районидаги 72, 144 ва 163-мактабларни таянч-намуна мактабларига айлантиришга бевосита раҳбарлик қилди. Ҳозир билим ўчоқларининг директорлари, илмий бўлим мудирлари, ўқитувчилар билан суҳбатлар, семинарлар ўтказилмоқда.

Бундай семинарларнинг бирида 163-мактаб директори Л. Н. Серебрякова математика дарсини ўтиш методикаси ҳақида гапириб берди. Сўнгра семинар қатнашчилари математика фани машғулотига қатнашиб, дарснинг ютуқ ва камчиликларини муҳокама қилдилар.

Таянч-намуна мактаби директорлари, илмий бўлим мудирларининг семинари ҳам жонли ўтди. Унда институт илмий бўлим мудири Т. С. Авакумова «Энг илғор тажрибаларни ўрганиш ва жорий қилишда таянч-намуна мактабларининг иш характери ва мазмуни» деган темада доклад қилди. Докладчи илғор ўқитувчиларнинг кўпйиллик тажрибалари устида тўхталиб, уларнинг иш методларини мактабларда кенг жорий қилишни тавсия этди.

Институт айрим билимлар бўйича ҳам секция йиғилишлари ўтказмоқда. 163-мактабда рус тили бўйича, 137-мактабда физика фани бўйича, 32-мактабда бошланғич синфларда ишлаш бўйича мазмунли йиғилишлар бўлди.

Шаҳар мактабларида машъал ўқитувчилар жуда кўп. Ҳозир шаҳар мактабларида 351 ўқитувчи иккинчи йилга қолувчиларсиз ишламоқда. 163-мактабдан Л. Н. Серебрякова, 50-мактаб математика ўқитувчиси Б. С. Шнейвас, 119-мактаб химия ўқитувчиси З. С. Мустафина, 38-мактаб биология ўқитувчиси Ш. Хўжаев, 40-мактаб адабиёт ўқитувчиси У. Салоҳиддинов ана шундай жонкуяр ўқитувчилардир.

Институт фақат илғорлар тажрибасини оммалаштирибгина қолмай, айни вақтда ўқитувчиларга методик ёрдам берувчи илмий ишларни китоб қилиб нашр эттириш билан ҳам шуғулланмоқда. 144-мактабнинг рус тили ўқитувчиси Н. М. Планиванинг «Ўқитувчиларнинг бадиий асар устида мустақил ишлашлари», методист Р. М. Котлярованинг «Анатомиядан лаборатория ишларини ўтказиш», А. С. Саидовнинг «Химиядан лаборатория ишларини ўтказиш», Раҳимовнинг «Рус мактабларида ўзбек тили методикаси» деган темадаги ишлари кўпчиликка манзур бўлди.

— Биз, — дейди институт илмий мудири Т. С. Авакумова, липецлик ўқитувчиларнинг илғор тажрибаларини пухта ўрганмоқдамиз. Бу тажрибаларни мактабларда кенг қўллаш юзасидан қатор тадбирлар белгиланди.

Чиндан ҳам институт қилаётган ишлар мақтовга лойиқдир.

Р. САИДЖАЛОЛОВА.

РЕЗЕРВЛАРИМИЗ КОММУНИЗМГА ХИЗМАТ ҚИЛСИН

ҚЎЛ КЕЛДИ

Пўлат эритиш цехи корхонанинг энг йирик ва мураккаб цехларидан ҳисобланади. Бу ерда химия аппаратлари, компрессорлар, резина қориштирадиган агрегатлар, турбомашиналар учун турли-туман катта-кичик деталлар тайёрланади. Айрим деталларнинг оғирлиги бир неча тоннани ташкил этади. Бундай деталларни тайёрлаш жуда ҳам машаққатли иш. Уларни қуйишда арзимаган камчиликка йўл қўйиш корхонага жуда қимматга тушади, қанчадан-қанча давлат маблағи ва ишчиларнинг меҳнати бекорга кетади, деган гап бу.

Йирик деталларни тайёрлашда қўл кучи кўп сарфланганлиги учун унинг таннархи анча қиммат туради. Айниқса, турбомашиналар ва резина қориштирадиган агрегатларнинг қисмларини қолиплашга кўп меҳнат ва маблағ сарфланаяпти.

Тошкент экскаватор заводи инженер-техник ходимларининг тайёрланаётган маҳсулотга меҳнат сарфиётини камайтириш бўйича резервларни қидириб топишга қаратилган ташаббусларини пўлат эритувчилар ҳам бир овоздан маъқулладилар, унга қўшилишга аҳд қилдилар. Шу муносабат билан цех инженер-техник ходимлари ва новатор ишчиларининг йиғилиши бўлиб ўтди.

Йиғилишда турбомашиналар ва резина қориштирадиган агрегатларнинг қисмларини қолиплашдаги оғир ишни енгиллаштириш, унинг таннархини камайтириш ҳақида кенг мунозара бўлди. Пўлат эритувчилар бевосита машиналарни ишлаб чиқаришмайди, уларнинг деталларини қолиплашади, бу деталларга эса корхонанинг механика цехида ишлов берилади. Деталь қанчалик сифатли ва ихчам тайёрланган бўлса, унга ишлов бериш ҳам шунчалик енгил бўлади. Пўлат эритувчилар масаланинг ана шу томонига катта аҳамият бериш кераклигини эътиборга олишди.

Цех инженер-техник ходимлари ва новаторлари пўлат эритиш сифатини яхшилаш билан бирга қуйилган деталларнинг ниҳоятда аниқ бўлишини таъминлашга бел боғлашди. Ҳақиқатда ҳам шундай қилинса унга механик ишлов бериш енгиллашади, меҳнат эса кам сарфланади. Мутахассис пўлат эритувчиларнинг ҳар бири турбомашиналар ва резина қориштирадиган агрегатларнинг деталларини тайёрлашдаги меҳнат сарфиётини 10—15 минутдан камайтиришга аҳд қилди. Бундай қараганда бу рақам жуда ҳам кичикка ўхшайди, лекин ҳар бир инженер-техник ходим ана шу ишнинг уддасидан тўла чиқса жуда катта фойда олиш мумкин. Чунки бир неча тонна оғирликдаги деталлар, масалан, турбомашиналар корпусларининг биттасини тайёрлаш учун минг сўмлаб давлат маблағи сарфланади.

Ваъда бериш ўнғай, лекин ҳамма гап унинг уддасидан чиқишда қолган. Сўзи билан иши бир бўлган цех инженер-техник ходимлари ва новаторлари оснасткаларни қолипловчи тупроқ таркибини сифатли тайёрлаш, қолипдан олинган деталларга ишлов беришни камайтириш, металл таркибининг сифатини ошириш ва бошқа шу каби муҳим масалаларга эътиборни кучайтирдилар.

Пўлат эритувчилар меҳнатини пухта ташкил этишда ҳам гап кўп. Цехда республикада биринчи бўлиб комплекс бригадалар ташкил этилди. Бу бригадаларга барча касбдаги пўлат эритувчилар бирлашган. Ишнинг шундай ташкил қилиниши яхши натижа бераяпти. Бригаданинг барча аъзолари ягона план асосида иш олиб боришади. Бу механизмлардан фойдаланишни яхшилашга олиб келди. Сейтасанов, Бондарев, Султонов, Абдураҳмонов ўртоқлар раҳбарлигидаги комплекс бригадалар меҳнатда юксак кўрсаткичларга эришмоқдалар. Эндиликда улар бош металлург бўлими инженерлари билан ҳамкорликда иш кўрсаткичларини янада яхшилашмоқда.

Шуниси тақдирга сазоворки, пўлат эритувчиларнинг бу курашида ишлаб чиқаришни планлаштириш билан шуғулланувчи ишлаб чиқариш-диспетчерлик бўлими ходимлари ҳам иштирок этмоқдалар. Деталлар тайёрлаш олдиндан ва аниқ планлаштирилган тақдирдагина пўлат эритувчилар ана шу деталларни тайёрлаш учун меҳнат сарфиётини камайтириш ҳақида пухта ўйлаб кўришлари, бу ишга ижодий ёндошишлари мумкин бўлади. Шуни ҳисобга олиб, ҳар бир детални тайёрлашни бир квартал илгари планлаштиришга келишилди. Бу тадбирлар февраль ойидаёқ яхши натижа берди. Цех коллективи корхонада биринчи бўлиб ойлик топшириқни бажарди. Модель участкаси эса шу кунларда май ойи ҳисобига маҳсулот бераяпти.

«Узбекхиммаш» заводи ўтган йили топшириқларни тўла бажара олмаган эди. Етти йиллик бешинчи йилининг дастлабки ойлари учун белгиланган план муваффақиятли адо этилди. Унга бошқа тадбирлар қатори корхонада экскаваторчилар ташаббусини кенг қўллаб-қувватлаш натижасида эришилди. Машинасозлар Навоий химия комбинати, Сумгаит синтетик каучук заводи, Арманистон халқ хўжалик кенгаши учун химия аппаратларини муддатидан илгари жўнатди. Тошкент экскаваторчиларнинг ташаббуси Чирчиқдаги бу йирик корхона коллективи учун жуда қўл келди. Бу ташаббусни кенг ёйиш янада каттароқ ютуқларга эришиш имконини беради.

В. СКОРОДУМОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

Пойтахтнинг Киров районидаги 6-мактаб-интернатда кўпгина техника тўгараклари ишлаб турибди. Уларга юқори синф ўқувчилари актив қатнашади. Суратда: 6-синф ўқувчиларидан (чапдан) Т. Нормуҳамедов билан Ш. Ғаниевлар токарлик устахонасида.

А. Абалян фотоси.

ПАХТАКОРЛАРГА ҲАММА МЕҲРИБОН!

БИЛИМ—ОММАГА

Ҳар бир мазмунли лекция ва суҳбат ҳамиша завқ билан тингланади. «Билим—оммага» деган шиор остида иш олиб бораётган жамиятимиз аъзолари лекция ва суҳбатларнинг таъсирчанлиги учун тинмай курашяптилар. Айниқса, колхоз ва совхозларда ўтказилаётган суҳбатларнинг мароқли бўлиши диққат марказимизда турибди.

Ҳозирги кунда жамиятимизнинг 210 группаси областимиз қишлоқларида пропаганда ишлари олиб боришмоқда. Утган йили колхоз ва совхозларда 45527, шу йилнинг биринчи кварталида эса 9859 та лекция ўқилди.

Жамиятимизнинг Янгийўл районидаги «Коммунизм» ва Свердлов номли, Оққўрғон районидаги Ленин номли ва Димитров номли колхозларда фаолият кўрсатаётган группалари айниқса намунали ишлашмоқда. Оққўрғон районидаги Ленин номли колхозда лекция ва суҳбатлар ўтказиш учун хўжалик раҳбарлари ва активлари жалб этилган. Колхоз раиси И. Кан, колхоз раисининг муовини Пак Ен-Хо ва бошқалар жамиятимизга яқиндан ёрдам беришмоқда. Кейинги ойлар ичида бу хўжаликнинг ўзида 90 дан ортиқ лекция ва суҳбат ўтказилди. Илмий конференциялар ўтказиш ҳам одат тусига кириб қолди.

Тошкент Давлат университети ҳузурида ишлаб турган «Қизлар клуби»нинг жамиятимизга ёрдами катта бўляпти. Филология фанлари кандидати С. Нарзуллаева бошчилик қилаётган «Қизлар клуби» аъзолари Калинин районидаги «Коммунизм» колхозида «Гўзаллик нима?», «Ислом дини ва хотин-қизлар», «Меҳнат ва бахт» каби қизиқарли темаларда кечалар ўтказишди.

Жамиятимиз лекция пропагандасида турли формалардан кенг фойдаланмоқда. Масалан, Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозида иш олиб бораётган лекторлар группасининг фаолиятини олиб кўрайлик. Группа аъзолари лекциялар ўқиш билан бир қаторда хўжаликнинг маданий-оқартув ишларида ҳам бевосита қатнашмоқдалар. Улар колхоз радио-узели орқали мутахассисларнинг чиқишларини ташкил этишади, тематик кечалар уюштиришга бошқош бўлишади. Группа аъзоларининг кучи билан илғор бригадалар меҳнат муваффақиятларини акс эттирувчи плакатлар тайёрланди. Колхозда, шунингдек «Атеистлар клуби» ишлаб турибди.

Шуни ҳам очиқ эътироф этиш керакки, ўқилаётган лекция ва суҳбатлар айрим вақтларда кўнгилдагидай бўлмайди. Кўпинча бундай лекциялар шошилинч билан тайёрланади. Бу ҳол, шубҳасиз лекцияларни зерикарли бўлишга олиб келади. Урта Чирчиқ, Бўка, Оққўрғон районларида иш олиб бораётган айрим лекторлар группалари фаолиятида ана шундай нуқсонлар содир бўлаётганлигини айтиб ўтиш керак. Булар ўз группаларига жамоатчи актив лекторларни кам жалб этишган. Шунингдек, қишлоқ хўжалик экономикасига доир суҳбатлар камдан-кам уюштирилади.

Областимизда 22 та халқ университети ва 112 та лекторий ташкил этилди. Уларнинг ташаббуси билан колхоз ва совхозларда 120 га яқин диспут, 15 мартда иқтисодий ва илмий конференциялар ўтказилди.

Қишлоқ хўжалик илмий-техника жамияти аъзоларининг олимларга қарата қилган мурожаати биз учун ҳам бевосита тааллуқлидир. Мурожаатга жавобан кўп иш қилишимиз лозим.

Жамиятимиз аъзолари колхоз ва совхозларда лекция пропагандаси олиб боришни ўзларининг жонажон ишлари деб ҳисоблайдилар. Шунинг учун ҳам пропаганда ишларининг жонли бўлиши учун тинмай курашамиз.

А. ХОЛМИРЗАЕВ,
Илмий ва сиёсий билимларни тарқатувчи республика жамияти Тошкент области бўлимининг масъул секретари вазифасини бажарувчи.

Оққўрғон ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли «Узбекистон» колхози касалхонаси пахтакорларга намунали медицина хизмати кўрсатмоқда. Суратда: фельдшер А. Қурбонов колхозчи М. Бойқўзиевага медицина ёрдами кўрсатаяпти.
В. Салов фотоси.

ЖОЙИМИЗ ДАЛАДА

Яхши ишлаган — яхши дам олади деган нақл бор. Яхши ҳордиқ эса эртаги кунга янги куч бағишлайди. Фароғатли меҳнат маскани — қадрдон далалардан қайтган ҳар бир деҳқон ёзилиб ҳордиқ чиқарсам дейди. Ана шу ният билан кечқурунлари ўз хўжалигининг маданият ўчоқларига йўл олади.

Дарҳақиқат маданият ходимларининг қишлоқ меҳнаткашларига хизматни намунали ташкил қилишдан зарурроқ иши йўқ. Ҳозирги кунда маданият ходимлари ўз вазифаларига айниқса ўта масъулият сезгуси билан ёндошиши шарт. Негаки, уларнинг иши халқимизнинг яратувчилик ишининг бир қисмидир. Демак, маданият ходимлари қишлоқ меҳнаткашлари билан доим ҳамнафас бўлишлари лозим.

Область қишлоқ маданият бошқармаси ва унинг жойлардаги маданият ўчоқлари қишлоқ аҳолисига хизмат кўрсатишнинг бирқатор янги йўллари ва формаларидан фойдалана бошладилар. Чигит экиш кампанияси олдидан қишлоқ, колхоз кутубхоналари, клублари ва қироатхоналари мудирларининг семинари ўтказилди. Унда маданият ходимларининг асосий ва муҳим вазифалари белгилаб олинди.

Маданият уйлари, колхоз, совхоз клублари ва қироатхоналари плакат ва диаграммалар билан етарли таъминланди. Шунингдек, маданият ўчоқларида район комсомол комитети ҳамда илмий ва сиёсий билимларни тарқатувчи жамиятнинг район бўлимлари билан ҳамкорликда тематик лекцияларнинг рўйхатлари тузиб чиқилди. Донгдор кишилар билан учрашувлар ўтказиш, ҳаваскорларнинг чиқишларини ташкил этиш бўйича ҳам тадбирлар белгиланди.

Ҳозир ҳарбир район маданият бўлими ҳузурида агитмашиналар ишлаб турипти. Лекторлар жойларга бориб колхозчиларни қизиқтираётган саволларига жавоблар қайтаришади. Шунингдек, кўчма кутубхоналар ҳам ташкил этилди. Бадиий ҳаваскорлик коллективлари эса жойларда дастлабки концертларини кўрсатишди ҳам.

Кино—тарбиянинг муҳим воситаси. Бу йил қишлоқ область аҳолисига 236 та кино установка хизмат қилади. Бунинг учун ҳарбир район ўзининг биттадан агитмашинасига эга бўлади. Бу агитмашиналар ўзлари билан жойларга кино установкаларни ҳам олиб боради. Гулистон, Сирдарё, Оққўрғон, Бўка ва Юқори Чирчиқ районларида кундуз кунлари ҳам кино кўрсатилади. Ҳозир бу районлар ихтиёрида биттадан кўчма кино установкаси мавжуд.

Шу йилдан бошлаб қишлоқ аҳолиси кенг экранли кўчма кино установкалари орқали ҳам фильмларни тамоша қиладилар. Шу мақсадда область маданият бошқармаси ихтиёрига иккита шундай киноустановка бериб қўйилди. Намойиш қилинадиган фильмларнинг тематик планлари ҳам тузилган. Бадиий фильмлар қаторида илмий оммабоп, хроникал-ҳужжатли ва қишлоқ хўжалиги темаларига бағишланган фильмлар ҳам тез-тез кўрсатилади.

Бироқ, очиқ айтиш керакки, қишлоқ аҳолисига маданий-маиший хизмат кўрсатиш соҳасида ҳали кўпгина камчиликларимиз бор. Белгиланган бу тадбирларни ҳали етарли деб бўлмайди. Шунинг учун 6-чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг биринчи сессиясида «Республика аҳолисига маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш тадбирлари тўғрисида»ги масала кенг муҳокама қилинди. Бу масала юзасидан Ўзбекистон ССР Олий Советининг қарори эълон қилинди. Унда маданий-оқартув муассасалари ишининг савияси ва мазмуни шу куннинг талабларига тўла жавоб беролмаслиги рўй-рост кўрсатиб ўтилди.

Маданият муассасаларининг шохобчалари яхши ривожланмаяпти. Айрим хўжаликлар ўзларининг шинам клуб ва кутубхоналарига эга эмас. Мавжуд клуб ва кутубхоналарнинг ёпилиб қолаётганлиги ачинарли бир ҳолдир. Кутубхона ва клублар кўпинча бошқа мақсадлар учун фойдаланилмоқда. Масалан, Калинин ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли «Коммунизм» колхозининг клуби хўжаликнинг складига айланиб қолган. Юқори Чирчиқ ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли Жданов номли, «Қизил Ту» колхозлари клублари ҳам кўпдан бери ишламайди.

Область Советининг яқинда бўлиб ўтган сессиясида кўрилган масалаларни кенг муҳокама қилиб тегишли тадбирлар белгиланди. Ўзингизга маълумки, областимизда 120 дан ортиқ колхоз мавжуд. Шулардан фақат 39 тасидагина кутубхона бор эди. Кейинги ойларда яна бир неча кутубхона очилди. Эндиликда эса 110 дан ортиқ хўжалик ўзининг кутубхонасига эга.

Янгийўл маданият бўлими ходимларининг ташаббуси билан янги ҳаракат бошланди. Маданият ходимлари қолоқ хўжалик ҳисобланган «XXI партсъезд» колхозидан 13 гектар ер ажратиб олиб, мўл пахта ҳосили етиштиришга аҳд қилдилар. Бундай ибратли ташаббус кенг қулоч ёзмоқда.

Область маданият бошқармаси қишлоқ маданият муассасалари ишини тағин ҳам яхшилаш тадбирларини кўради. Клуб ва кутубхоналар фаолиятидаги энг яхши, энг илғор ишлар кенг оммалаштирилади.

И. ПИДАЕВ
Тошкент қишлоқ область ижроия комитети Маданият бошқармасининг бошлиғи.

ДЕҲҚОНЛАР ХУРСАНД

Ҳамза номли Ўзбек Давлат Академик драма театри бу йил кўпгина хўжаликлар ҳузурида меҳмон бўлади. Бу ижодий коллектив яқинда Ўрта Чирчиқ ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли Куйбишев номли колхоз даласида бўлди. Севимли артистлар атоқли драматург Абдулла Қаҳҳорнинг «Тобутдан товуш» спектаклини колхозчиларга намойиш қилдилар. Спектаклда театрнинг таниқли артистлари иштирок этди.

Ўша куни учрашув кечаси ҳам ўтказилди. Учрашувда севимли ёзувчи Абдулла Қаҳҳор, таниқли режиссёр А. В. Гинзбург, театрнинг директори А. Абдуллаев ва бошқа санъат арбоблари қатнашдилар.

Ж. ХОЛМАТОВ.

Юқори Чирчиқ районининг Бўстонлиқ зонасидаги маданият уйи ҳаваскорлари қишлоқ аҳолисини беҳад хурсанд қилишмоқда. Улар колхоз ва совхозларда тез-тез бўлиб, репертуарга киритилган энг яхши қўшиқ ва музикаларни ижро этишмоқда.

Қисқа вақт ичида ҳаваскорлар Бурчмулла, Хўжакент, Хумсон каби қишлоқларда ўндан ортиқ томошалар кўрсатишди. Уларнинг намунали хизматларидан деҳқонлар беҳад мамнун бўлишяпти.

А. НОСИРОВ.

КЎКЛАМ ПЛАКАТЛАРИ

Пахтазор меҳри ижодкорларимиз илҳомига илҳом қўшади. Бу табиий. Чунки, пахтазор лочинлари ижодкорларимизнинг бош қаҳрамонига айланиб қолган. Ўзбекистон ССР Давлат нашриётининг плакатлар бўлими рассомларининг азамат пахтакорларга, бепоён пахта далалари манзарасига бағишлаб чизган асарлари ҳам эътиборни жалб этади.

Бу йил график-рассомларнинг асарлари янада бойиди. Улар нафис ва таъсирчанлиги билан томошабинни мафтун этади. Мабода сиз плакатлар бўлимига кирсангиз янги яратилган талайгина асарларнинг шоҳиди бўласиз. График-рассом Д. Махотиннинг «Биз экишга тайёрмиз! Сизчи?» деган асари анча мазмунли чиққан. Унда кўкламги тайёргарлик ишлари рассом тили билан жонли ҳикоя қилинади.

Рассомлардан М. Калинин, В. Маргунов, А. Слесоровалар ҳам пахтакорларни хурсанд қилаоладиган мазмундор плакат асарлари яратганлар. Буларда ҳам «оқ олтин» меҳри акс этиб турибди.

Нашриёт томонидан кўплаб босиб чиқарилган бу асарлар ҳозир колхоз ва совхозларда, пойтахт китоб магазинларида сотилабошланди.

С. БЕКТЕМИРОВА.

Тошкент тўқимачилик институти ўқитувчилари Янгийўл районидаги «XIX партсъезд» колхозида тез-тез бўлиб, пахтакорлар ўртасида қизиқарли темаларда лекция ва суҳбатлар ўтказишади. Фотомухбиримиз И. Қўчқорбеков институт ўқитувчиси Э. Абдуллаевнинг колхоз отахонлари билан қилаётган суҳбатини суратга олди.

Пахтакорларга қулай бўлсин деб

Ҳозир деярли ҳар бир хўжалик ўзининг кутубхонасига эга. Уларнинг фондидаги минглаб адабиётлардан пахтакорлар баҳраманд бўлишяпти. Кутубхона тармоқлари ва китоб фондининг ўсиши хўжаликларнинг иқтисодий ва маданий жиҳатдан юксалиши билан боғлиқ масаладир. Бу эса қишлоқда маданий-оқартув ишларининг кенг авж олдирилганини, китоб савдоси яхши йўлга қўйилганлигини кўрсатиб турибди. Мухбиримиз область матлубот жамиятининг раиси Ю. Зокиров билан учрашиб, китоб савдоси ҳақида суҳбатлашди.

— Бу ўринда, аввало доҳимиз В. И. Лениннинг қуйидаги сўзларини эслатиб ўтиш мақсадга мувофиқдир, — деди ўртоқ Зокиров. — Доҳийнинг таъбирича, агар омма кутубхона хизматидан баҳраманд бўлса, унда халқ саводга, нурга, билимга юз карра кучлироқ, тезроқ, муваффақиятлироқ интилабошлайди. Ҳа, ҳар бир китоб хонадонга нур олиб киради, Китобхонга маънавий озуқа бағишлайди.

Қишлоқ аҳолисини китоб билан таъминлашда кўчма китоб дўконларининг роли каттадир. Китоб савдосининг бу қулай формаси эндиликда кенг ёйилмоқда. Сизга айтсам, Калинин район матлубот союзи бу хусусда яхши ташаббус бошлаган эди. Союз мамлакатимизда биринчи бўлиб сотувчисиз китоб магазинларини ташкил этди.

Савдо ходимлари областимизнинг чекка жойларига ҳам турли адабиётларни ўз вақтида етказиб беришга эришяптилар. Шуниси муҳимки, пахтакорларга қулай бўлсин деб бевосита дала шийпонларида савдо уюштирилмоқда. Бунда китоб кўп сотилади. Айни вақтда китоб пропагандаси анча кучаяди. Савдо пайтида ходимларимиз китобхонларни асарларнинг қисқача мазмуни билан таништирадилар.

Кўклам келиши билан жамиятнинг район бўлимлари дала шийпонларини кичик китоб будкалари билан таъминлашга киришдилар. Оққўрғон районида 40 га яқин ана шундай савдо будкаси ишлаб турибди. Кейинчалик бундай савдо ўчоқларининг сони 160 тага етади. Юқори Чирчиқ, Янгийўл районларида ҳам китоб савдоси намунали йўлга қўйилган. Савдо тармоқларида юздан ортиқ номда адабиётлар сотилмоқда.

«Китоб ҳафталиги», «Китоб ойлиги» каби тадбирлар ҳам китоб пропагандаси учун жуда қўл келаяпти. Шундай тадбирлардан бири яқинда Ўрта Чирчиқ районида ўтказилди. Болалар китоби ҳафталиги муносабати билан районда адабиётлар кўргазмаси ташкил этилди. Район мактабларининг деярли ҳаммасида «Китобларимиз байрами» деган мавзуда кечалар ўтказилди. Ҳафталикка пойтахтдан таниқли олимлар, ёзувчилар қатнашдилар. Янги ёзаётган асарлари ҳақида китобхонларни хабардор қилдилар.

Ҳаваскорлар ҳиммати

Халқимиз санъатни чин қалбидан севади. Эндиликда санъат ўз бахтиёр турмушидан мамнун халқимиз орасига шундай сингиб кетдики, унинг роҳатбахш завқидан баҳраманд бўлмаган кишини учратиш қийин. Кундан-кунга санъат ихлосмандлари бўлган ҳаваскорлар сони кўпаймоқда. Чинакам халқ талантларидан ташкил топган халқ театрларида бирмунча ибрат бўларли ишлар қилинмоқда.

Тошкентдаги Охунбобоев номли шаҳар маданият уйида қилинаётган ишлар бунга мисол бўлаолади. Ҳозир бу ерда 8 та бадиий ҳаваскорлик тўгараклари ишлаб турибди. Булардан халқ театри, рубобчилар, миллий чолғу асбоблари ва рақс, рус рақс ва балет, татар-бошқирд ансамблларида 400 га яқин ҳаваскор қатнашмоқда. Улар маҳаллаларда, клуб, корхона, парк ва муассасаларда, шунингдек областимизнинг қишлоқ районларида, колхоз ва совхозларда бўлишиб, меҳнаткашларга маданий хизмат кўрсатмоқдалар.

— Айниқса,— дейди маданият уйининг бадиий раҳбари Муроджон Ғанибоев,— бизда халқ театри ижодий коллективининг қилаётган самарали ишлари мақтовга лойиқ. Бу коллектив кўп йиллардан буён томошабинлар ҳурматини қозониб келмоқда. Бош режиссёр Шавкат Умаров раҳбарлик қилаётган бу халқ театри ижодий коллективининг репертуари анча кенг ва хилма-хилдир.

Ўтган йили халқ театри учун муҳим синов ва самарали йил бўлди. Ҳаваскорлар ўз санъатларини фақат маданият уйининг ўзидагина намойиш қилиб қолмай, областимизнинг қишлоқ районларида, колхоз ва совхозларида ҳам бўлишиб, қишлоқ аҳолисини ўзларининг нозик санъатлари билан мамнун қилган эдилар.

Улар бу яхши традицияни бу йил ҳам давом эттирмоқдалар. Шу йилнинг март, апрель ойларида бу ижодий коллектив қизғин меҳнат қучоғида жавлон уриб, баҳорги дала ишларига киришиб кетган Калинин ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли Карл Маркс номли, «Октябрь», Собир Раҳимов номли колхозларда ҳамда «Назарбек» совхозида бўлишиб, колхозчиларга спектакллар кўрсатишди.

Яқин вақт ичида халқ театри ҳаваскорлари яна бир неча колхоз, совхозларга бориб маданий хизмат кўрсатмоқчилар.

— Ҳозир халқ театри ижодий коллективи олдида улкан вазифалар турибди,— дейди биз билан суҳбатда бош режиссёр Ш. Умаров,— шу йил май ойидан бошлаб республика халқ театрларининг кўриги бўлади. Шу муносабат билан бу катта синовга драматург Зиннат Фатхуллиннинг муҳаббат ва тарбия масалаларига бағишланган «Ёшликда берган кўнгил» номли бир пардали драмасини ҳамда шоир Эсон Раҳимовнинг қишлоқда механизация масалалари, эскиликка қарши кураш, янгиликка интилишни акс эттирувчи 3 парда 6 кўринишли «Айтганим келди» номли музикали драмасини тайёрлаб кўрсатиш мўлжалланган.

Асл мақсади халққа маданий хизмат кўрсатишдан иборат бу ажойиб аҳил, истиқболи порлоқ коллективнинг катта ижодий ва шарафли ишларини ҳар қанча мақтаса мақтагудек.

А. ЮСУПОВ.

ПАРТИЯ-ДАВЛАТ ҚОНТРОЛИ АМАЛДА

СИФАТСИЗЛИККА ЙЎЛ ҚЎЙИЛМАСИН!

Ҳозир далаларимизда чигит экиш қизғин давом этмоқда. Ерни экишга сифатли тайёрлаб, техникадан моҳирлик билан фойдаланаётган хўжаликларнинг ишини кўриб қувонасан. Лекин шу билан бирга баъзи бир хўжаликларда шошма-шошарликка ҳам йўл қўйиляпти.

Область қишлоқ партия комитети ва область ижроия комитети партия-давлат контроли комитети Юқори Чирчиқ бошқармасида текшириш ўтказиб, бу соҳада муҳим камчиликларни аниқлади.

Масалан, «III Интернационал» колхозининг ўртоқ Т. Обидов бошлиқ трактор-далачилик бригадасида 55 гектар ер ёғингарчиликдан сўнг борона қилинмаган, натижада тупроқ қуриб қолган. Худди шу бригадада олти гектар ерга квадрат-уялаб чигит экилган, бироқ бу майдонлар экишдан олдин яхшилаб текисланмаган. Шу туфайли ҳам 10 процент уруғлик чигит ер юзасига кесаклар орасига тушиб қолган, қаторларнинг тўғрилиги таъминланмаган.

Бундай аҳволни колхознинг бошқа бригадаларида ҳам учратиш мумкин.

«Ленинский путь» колхозида чигит экишнинг бориши ҳам қаноатланарли эмас. Колхознинг баъзи бригадаларида чигитни экишдан олдин намлаш ўрнига ивитилиб, катта хатоликка йўл қўйилмоқда. Чунки чигит ивитилганида уруғликнинг пўстидаги заҳарли химикатлар ювилиб кетиб, унинг сифати пасайиб қолади.

Ленин номли, «Ленинизм» колхозларининг бир қатор бригадаларида ўтган йили ғўзага кузги тунлам тушганлиги туфайли ҳосилдорлик анча камайиб кетган эди. Шунга қарамай бу йил ҳашаротга қарши кураш суст. Уруғлик чигит экилишдан олдин ҳашаротга қарши дуст, гексохлоран химикатлари билан дориланмаётир. Шунингдек, «Ленинизм» колхозининг баъзи бригадаларида ерни бегона ўт илдизларидан тозалашга етарли эътибор берилмаяпти. Умуман олганда ишлаб чиқариш бошқармасидаги колхозларда квадрат-уялаб чигит экиш қониқарсиз ташкил этилган. План бўйича 2100 гектар ерга квадрат-уялаб чигит экиш лозим бўлгани ҳолда 12 апрелга қадар 282 гектар, яъни 13,4 процент майдонга квадрат-уялаб чигит экилган. «III Интернационал», «Ленинский путь», Ленин номли колхозларнинг кўпгина майдонлари бегона ўтли ҳисобланади. Шундай экан, бу хўжаликлар квадрат-уялаб чигит экиш планини сўзсиз бажаришлари ва ғўзани икки томонлама ишлаш учун ҳамма имкониятларга эга бўлишлари шарт.

Бошқармадаги колхоз ва совхозларда маккажўхори экишнинг бориши ҳам суст. Пландаги 4553 гектар ўрнига 12 апрелга қадар 2099 гектар ерга маккажўхори экилган. Квадрат-уялаб экиш плани эса 43 процент бажарилган. Энг яхши муддатлар ўтиб боряпти, бироқ, 7, 11, 13-совхозлар эса маккажўхори экишга эндигина киришдилар.

Экиш учун керакли бўладиган техника асосан тахт қилиб қўйилган. Лекин баъзи жойларда тракторлар бекор туриб қоляпти. Жумладан «Ленинский путь» колхозида баллон етишмаслиги туфайли ремонтдан чиқарилган 7 та универсал трактори ва 2 та «ДТ-24» трактори ишлатилмасдан ётибди.

«Узсельхозтехника»нинг Бўстонлиқ бўлими зонасида 55 культиватордан 32 таси ишга тайёрланган, холос. Колхозларда жун қирқиш кампанияси бошланишига оз вақт қолди. Лекин шунга қарамай, ҳозирга қадар 16 электр жун қирқиш агрегатини ремонт қилишга киришилмаган.

Район суғориш бошқармаси маълумотларига қараганда сув иншоотлари ремонти тугалланган, суғориш тармоқлари сув қўйиш учун тахт. Бироқ текшириш натижасида «Чирчиқ» колхози Терс каналини тозалашга киришмаганлиги аниқланди. Шунингдек Фрунзе номли колхоз ҳам Кемир коллекторини тозалаш юзасидан 10000 кубометр ҳажмда иш бажариши керак эди. Лекин ҳозиргача 3600 кубометр ҳажмда иш бажарилган. «Қизил ту» колхозининг коллекторни тозалаш юзасидан қилаётган иши ҳам қониқарли эмас.

Бошқарманинг колхозлари ва совхозларида бу йил 730 гектар ерга картошка ва 1602 гектар ерга сабзавот экилиши керак. Тўғри, экишга вақтида киришилди. Лекин шуни айтиш керакки, кўп жойларда дастлабки кунларданоқ сабзавот, картошка экинларини экиш ва парвариш қилишда агротехника қоидаларининг бузилишига йўл қўйилмоқда.

13 ва 14-совхозларда ҳалигача бригадалар билан картошка, сабзавот маҳсулотлари етиштириш ва давлатга топшириш юзасидан шартномалар тузилмаган. Баъзи колхозларда ердан унумли фойдаланишни кўзда тутиб иш юритилмаётир. Масалан ўртоқ Ш. Нортошев раис бўлган «Ленинград» колхозида тошйўлнинг ҳар икки томонидаги суғориладиган ерларга буғдой экилган, ваҳоланки, ана шу ҳосилдор майдонларга бошқа бундан ҳам қимматбаҳо экинларни экиш мумкин эди.

Бошқармадаги колхоз ва совхозларда бу йил 180 тонна пилла етиштирилиши керак. Лекин қурт боқишга тайёргарлик жуда қониқарсиз бораётир. Карл Маркс номли, «Қозоғистон ССР 30 йиллиги», «Чирчиқ» колхозларида инкубаторлар аллақачоноқ тахт қилиб қўйилган, лекин бу инкубаторларга кўмир ташиб келтирилмаган. Жданов номли, «Ўзбекистон», Карл Маркс номли, Ленин номли колхозларда қурт боқиладиган хоналарни тайёрлашга ҳалигача киришилмаган.

Шуни айтиш керакки партия-давлат контроль комитети текшириш вақтида аниқланган камчиликларни ўз жойида тугатишга имконияти борича ёрдам берди ҳамда бошқарма партия комитетига колхозлар, совхозларнинг раҳбарлари, бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари, агрономлар, механизаторларга экиш кампанияси даврида йўл қўйилаётган камчиликлар тўғрисида атрофлича ахборот берилди. Ҳосил кўчатдан олинишлиги, шунинг учун экишнинг сифатига алоҳида аҳамият бериб, барча майдонларда чигитни бир текис ундириб олиш учун нималарга эътибор бериш кераклигини уқтирилди.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» НАТИЖАЛАРНИ МАЪЛУМ ҚИЛАДИ

„ЙИГИТ СЎЗИДАН..."

Газетамизнинг 16 март сонида юқоридаги сарлавҳа билан босилган танқидий мақолада Янгийўл районидаги Фрунзе номли, «Москва», «XXI партсъезд», Энгельс номли, Навоий номли колхозларда техникани ремонт қилиш ва экишга тахт қилиб қўйишдек муҳим масалага етарли эътибор берилмаётгани, шу билан бирга «Узсельхозтехника» Янгийўл райони бўлимининг ихтисослаштирилган устахонасида тракторлар сифатсиз ремонт қилинаётгани кўрсатиб ўтилган эди.

Яқинда Янгийўл ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғининг ўринбосари ўртоқ К. Когай имзоси билан олинган қуйидаги жавобни босаётирмиз:

Фрунзе номли, «Москва», «XXI партсъезд», Навоий номли ҳамда Энгельс номли колхозларда, шунингдек «Узсельхозтехника» район бўлими устахоналарида йўл қўйилаётган камчиликлар газетада тўғри ва ўз вақтида кўрсатиб берилган. Газета материали юқорида номлари кўрсатилган колхоз правлениеларида ва «Узсельхозтехника»нинг район бўлимида муҳокама қилинди. Шунингдек техника ремонти масаласи Янгийўл ишлаб чиқариш советида ҳам кўриб чиқилди. Экиш кампаниясига техникани тахт қилиб қўйиш юзасидан шошилинч чоралар кўрилди. Сифатсиз ремонт қилинган трактор ва сеялкаларни қайта ремонт қилиш учун «Узсельхозтехника» район бўлимига қайтариб берилди ва айбдорлар ҳисобидан қайта ремонт қилинди. Бу колхозларда чигит экиш графикда кўрсатилганича ўтказилаяпти. Фрунзе номли колхоз 18 апрелгача 83,8 процент, Навоий номли колхоз 75,6 процент, «Москва» колхози 76,8 процент, «XXI партсъезд» колхози эса 68,8 процент пахта майдонига чигит экиб қўйди.

РЕДАКЦИЯДАН

Шуни айтиш керакки, Янгийўл ишлаб чиқариш бошқармаси газета сигналларига жавобларни анча кечикиб юборади. Шу мақолага жавоб ҳам худди бир ой деганда редакцияга келди. Газетхонларни мақола юзасидан кўрилган тадбирлар жуда қизиқтиради. Лекин юборилган жавобларда «тадбирлар белгиланди» деб қўйилақолинади. Белгиланган тадбирлар конкрет кўрсатилмайди.

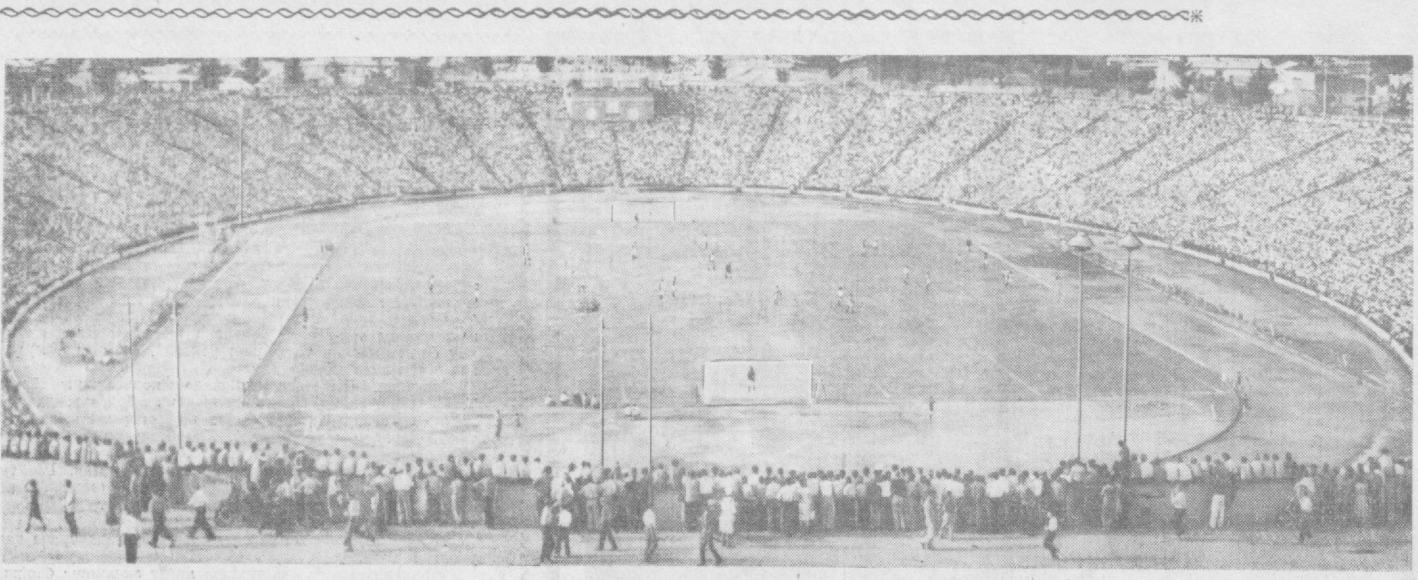

ФУТБОЛ

БУГУН ЯНА БИР СИНОВ

Футбол ишқибозлари бугун яна марказий «Пахтакор» стадионига йўл олишади, яна бир бор севимли командаларига умид боғлашади. Бугун «Пахтакор» учун бешинчи синов. Командамиз аввалги уч синовдан ўтолмади — «0» олди. Бир синовдагина аранг «2» олди.

Бугун «Пахтакор»ни синаганда ҳам мамлакат чемпионлари — Москва спартакчилари синайди.

Тўғри, ўтган йил «Пахтакор» «Спартак» билан орани очиқ қилган. Москвада ғалаба қозониб (3:2), ўз майдонида шу ҳисоб билан майдондан бошини қуйи солиб чиқиб кетган. Командамизнинг рақиби қандай бўлишига, футболчиларимизнинг ишончини оқлайолмаётганликларига қарамай ишқибозлар умидсизланмайди, ўйинни илҳақ бўлиб кузатади. Юқоридаги, аввалги ўйинда олинган суратга қаранг (А. Абалян фотоси). Трибуналарни тўлдириб ўтирган бу жазманлар ўзи севган команданинг қайғусига ҳам, қувончига ҳам шерик.

Бугунги ўйин қандай бўларкин? Ҳаммани қизиқтираётган, ҳаяжонлантираётган, фикрини чулғаб олган, стадионга шошираётган ўй шу. Тошкентликлар кетма-кет мағлубиятдан сўнг қандай хулоса чиқариб олганикан? Ишқибозлари олдида энди уялмасмикан?

Ишонамизки, бугун пахтакорчилар ўйинда бурилиш ясайди, доғларни ювиш учун ҳаракат қилади. Борди-ю... (буни сира истамас эдик) мағлубиятга учраса, тошкентликлар юзини яна ерга қаратгудек бўлса-чи? У ҳолда турнир жадвалининг охирида осилиб қолади. Кейин зинадан кўтарилиши қийин бўлади. Ахир пахтакорчилар 40 кун сафарда, «айрилиқ»да юрадилар. Рақиблар майдонида беллашиш эса оғир бўлади.

Қандай бўлмасин, бугунги матчда ҳамшаҳарларимизга спорт муваффақияти тилаб қоламиз.

М. СОАТОВ.

ЎН БИРИНЧИ ЎЙИН ДУРАНГ БЎЛДИ

МОСКВА, 18 апрель. (ТАСС). Жаҳон биринчилиги учун шахмат матчининг ўн биринчи ўйини жаҳон чемпионининг қўли бироз баланд келган ҳолда кечиктирилган эди. Бугун, Ботвинникнинг таклифи билан ўйин давом эттирилмасдан дуранг деб ҳисобланди.

Матч ҳисоби Петросян фойдасига 6:5 дир.

МАСТЕРЛИК УЧУН

Бугун кеч соат 18 да марказий «Пахтакор» стадионидаги шахмат клубида йирик мусобақага старт берилади. Москвалик спорт мастерлари Бурляев, Утяцкий, Титенко, тулалик спорт мастери Мацукевич, Арманистоннинг беш марта чемпиони, спорт мастери Мнацаканян ва Ўзбекистонлик спорт мастери Грушевский билан мастерликка кандидатлар Мухин, Бирбрагер, Бударин, Шахзода, Пинчук ўртасида кураш бошланади. Спорт мастерлари билан бўлган учрашувларнинг ярмидан ортиғини ютган мастерликка кандидат спорт мастери нормативини бажарган ҳисобланади.

ОБЛАСТИМИЗНИНГ ШАҲАР ВА ҚИШЛОҚЛАРИДА

«ЎЗГАРИШ»ДА КАТТА ЎЗГАРИШЛАР

КАЛИНИН. «Узгариш» қишлоқ Совети посёлкаси йилдан-йилга ободонлашиб бормоқда. Кейинги йиллар ичида бу ерда 11 йиллик ва 8 йиллик мактаб бинолари ҳамда радиоузел фойдаланишга топширилди, 50 ўринли касалхона, туғруқхона, 800 ўринли клуб, чойхона, почта ва бошқа маданий-маиший бинолар меҳнаткашларга намунали хизмат кўрсатмоқда.

Я. МОРДУХАЕВ.

ГЕОЛОГЛАР ШАҲАРЧАСИ

ОЛМАЛИҚ. Шаҳардаги геологразведкачилар посёлкаси жамоли кун сайин очилиб бораяпти. Утган йилнинг ўзидагина бу ерда 120 ўринли болалар боғчаси, алоқа бўлими, ўнлаб кўп хонали турар-жой бинолари ва бошқа маданий-маиший бинолар фойдаланишга берилди, 300 дан ортиқ хонадон водопровод суви билан таъминланди.

М. ОТАҚУЛОВ.

«ИСКАНДАР» ОБОД БЎЛЯПТИ

БУСТОНЛИҚ. Искандар посёлкасида яқин йиллар ичида ҳеч бўлганмисиз? Бу посёлканинг қиёфаси сўнгги йилларда мисли кўрилмаган даражада ўзгариб кетди. Посёлкада 500 ўринли клуб ишга туширилди, битта умумий политехник ва учта саккиз йиллик, иккита бошланғич мактабларда меҳнаткашларнинг болалари таълим олмоқдалар. Посёлкадаги кўчаларга водопровод келтирилди. Ҳар бир хонадонда Ильич нурлари порламоқда, озиқ-овқат ва саноат моллари билан савдо қилувчи магазинлар эса меҳнаткашларга намунали маиший хизмат кўрсатаяпти.

Э. ТУРКМЕНОВ.

Мамлакатлар Одамлар Воқеалар

СОВЕТ ЖУРНАЛИСТЛАРИНИНГ НОРОЗИЛИК ОВОЗИ

МОСКВА, 17 апрель. (ТАСС мухбири). Марказий ва Москва газеталарининг ходимлари, радио ва телевидение ходимлари ўз прогрессив фаолияти учун таъқиб қилинаётган журналистлар билан бирдамлик Халқаро ҳафталигига бағишланган йиғилиш ўтказдилар.

Йиғилишни СССР Журналистлар союзи правлениесининг раиси П. А. Сатюков кириш нутқи билан очди. Халқаро журналистлар ташкилотининг секретари А. Е. Ефремов бирдамлик ҳафталиги ҳақида доклад қилди.

Йиғилишда сўзга чиққан Венгрия журналистлар союзининг бош секретари Н. Шиклоши Венгрия журналистларининг бутун дунёдаги демократик журналистлар билан бирдамлиги ҳақида гапирди.

Бир қанча мамлакатларда матбуотнинг прогрессив ходимларини туҳмат, таъқиб, қатл қилишлар билан қўрқитишга ҳамда уларнинг ўз халқлари ҳуқуқларини ҳимоя қилишга қаратилган фаолиятини бостиришга уринаётган реакцион доираларнинг зўравонлигига қарши қатъий норозилик билдирамиз, дейилади йиғилишда қабул қилинган резолюцияда.

Совет матбуотининг ходимлари халққа хизмат қилганлиги учун турмаларга ташланган барча журналистларнинг озод қилинишини ҳамда уларнинг эркин ижтимоий фаолият ҳуқуқининг тикланишини талаб қилдилар.

Йиғилиш қатнашчилари Халқаро журналистлар ташкилоти ижроия комитети президиумининг турмаларда ётган журналистларнинг оилаларига ёрдам учун маблағ тўплашни ташкил этиш ҳақидаги таклифини якдиллик билан қўллаб-қувватладилар.

Йиғилиш президиуми СССР Совет журналистлари союзи правлениесига ўз прогрессив фаолияти учун журналистлар таъқиб қилинаётган мамлакатларга норозилик телеграммалари ва мактублари юборишни топширди.

* * *

Бирдамлик ҳафтасига бағишланган йиғилишлар Олмаотада ва бошқа шаҳарларда ҳам бўлиб ўтди.

БИРМАДА КООПЕРАТИВ ҚИШЛОҚЛАРИ

РАНГУН, 17 апрель. (ТАСС). Бирма ҳукумати Бирманинг янги йили кунида қишлоқ хўжалик ишлари ва ерсиз деҳқонлар учун кооператив қишлоқлар вужудга келтириш планини маъқуллади.

Қуйи Бирма революцион кенгаши информацион бюллетенининг хабар беришича, Пегу районида тўртта кооператив қишлоғи, Таравади районида битта кооператив қишлоғи тузилади.

Ҳар бир кооперативда уч минг акр ишланадиган ер майдони ва жамоат иморатлари учун юз акр ер ажратиб берилади. Қишлоқ уч юз оиладан иборат бўлади. Ижарачилар, қишлоқ хўжалик кунбай ишчилари ва ерсиз деҳқонлар кооперативга аъзо этиб қабул қилинади. Ҳукумат кооператив аъзоларига уйлар қуриб олиш ва ерни ишлаш учун қарз беради.

Ушбу тадбир, деб таъкидланади бюллетенда, деҳқонларни эксплуататор синфлардан халос қилишни, янги ҳаёт қуришни ўз олдига мақсад қилиб қўяди. Янги ҳаёт деҳқонларга ўз меҳнатининг самараларидан фойдаланиш имконини беради.

Маҳаллий матбуот ёзадики, кооператив қишлоқларни вужудга келтириш Бирма қишлоғида ер масаласини ҳал қилиш юзасидан ҳукумат амалга ошираётган катта планнинг бир қисмидир.

НЬЮ-ЙОРК. Камбағаллар яшайдиган районда, хайри-эҳсон берувчи ташкилотнинг биноси олдида бир неча ўн киши навбат кутиб турибди. Бу кишиларнинг на иши, на ейдиган нони бор. «Озод дунё»нинг ҳақиқий кўриниши ана шундай.

Пренс Латин—ТАСС фотоси.

ҚОҲИРАДА АХБОРОТ ИМЗОЛАНДИ

ҚОҲИРА, 17 апрель. (ТАСС). МЕН агентлиги хабар беради: Миср, Сурия ва Ироқ федерациясини эълон қилувчи ахборот бугун Қоҳирада имзоланди.

Ахборотни Бирлашган Араб Республикаси томонидан — президент Гамол Абдил Носир, Сурия томонидан — генерал-лейтенант Луэй Алотаси, Ироқ томонидан — бош министр Аҳмат Ҳасан Бекр имзоладилар.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

▲ Пхеньянда чет эл мамлакатлари билан дўстлик ва маданий алоқа совет жамиятлари союзи ва Совет-Корея дўстлиги жамияти билан Корея-Совет дўстлиги жамияти ўртасида шу йилда ҳамкорлик қилиш плани имзоланди.

▲ Берлинда Германия Демократик Республикаси билан Британия Гвианаси ўртасида биринчи савдо битими имзоланди. Бу битим иккала мамлакат ўртасида савдо муносабатларини муваффақиятли давом эттириш учун дастлабки қадамдир.

▲ Эквадор Коммунистик партиясининг Марказий Комитети ва партиянинг Гуаяс вилоятидаги вилоят комитети, шунингдек Эквадорнинг турли касаба союз ҳамда жамоат ташкилотлари маъмурларга мурожаат қилиб, Эквадор Коммунистик партияси Марказий Комитетининг бош секретари Педро Сааднинг ва коммунист Эрнесто Мауxенинг қамоққа олинишига қарши норозилик билдирдилар. Улар Гуаякиль мэрининг буйруғига мувофиқ икки кун илгари қамоққа олинган эди.

▲ Шу йилнинг уч ойи мобайнида АҚШнинг Жанубий Вьетнамга қарши эълон қилмаган урушида Америка солдатлари ва офицерларидан 103 киши ўлдирилди ва 74 киши ярадор қилинди.

▲ АҚШнинг марказий разведка бошқармаси Америкадаги колледжлар ва университетларга ўқиш учун келган чет эл студентларини танлашни «контроллик қилмоқда». Марказий разведка бошқармаси студентларни танлаш устидан контроллик қилибгина қолмай, балки «уларнинг ўз ватанидаги карьералари устидан ҳам кузатиб туришга уринади», деб ёзади «Ньюсуик» журнали.

▲ Ғарбий Германиядаги Дюссельдорф шаҳрининг прокуратураси Эссен шаҳридан пастор Г. Гюннебергга қарши суд ишини қўзғатди. Г. Гюнеберг Германия Федератив Республикасида атом қуроли билан қуролланишга қарши чиқувчи кишиларнинг юришлари раҳбарларидан биридир. У қамоқда туриб, маъмурлар ҳамда полициянинг ўзбошимчалигига қарши норозилик билдириб, очлик эълон қилди. У 64 соат давомида оч турди ва озод қилингандан кейингина овқат еди. (ТАСС).

ОБ-ҲАВО

Бугун Тошкент шаҳрида ва областида ҳамда яйловларда ҳаво вақти-вақти билан булутланиб туради, қисқа муддатли ёмғир ёғади. Эрталаб Тошкентда 13—15, областда ва яйловларда 13—17, кундузи Тошкентда 25—27, областда ва яйловларда 23—27 даража иссиқ бўлади.

ТОШКЕНТ ОБ-ҲАВО БЮРОСИ.

КУБА РЕСПУБЛИКАСИ. Гавана шаҳридан ғарбда жойлашган Пинар-дель-Рио вилоятида республикада энг йирик Мариэль иссиқлик электростанцияси қурилмоқда. Электростанция пойтахтни, шунингдек икки вилоятда жойлашган саноат ва қишлоқ хўжалик корхоналарини электр энергияси билан таъминлайди.

Ленинградлик мутахассислар станция лойиҳасини тузиб чиқдилар. Совет Иттифоқидан қурилишга асбоб-ускуналар юборилиб турибди. Суратда: электростанция қурилишидаги темир-бетон конструкциялар заводида.

М. Бузивский фотоси (ТАСС фотохроникаси).

ДЭВИД А. МОРСНИНГ ТОШКЕНТДА БЎЛИШИ

Халқаро Меҳнат ташкилотининг бош директори Дэвид А. Морс рафиқаси ва ҳамроҳлари билан Тошкентда меҳмон бўлиб турди. Меҳмонлар икки кун мобайнида Ўзбекистон пойтахтининг ҳаёти билан танишишди.

Меҳмонлар шаҳардаги 4-профессионал-техника билим юртини бориб кўришди. Билим юрти бошлиғи Н. С. Попов ана шу ўқув юртининг ишлари тўғрисида батафсил сўзлаб берди.

Морс жаноблари ва унинг ҳамроҳлари В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университетида бўлишди. Университет ректори О. С. Содиқов Ўрта Осиёдаги биринчи олий ўқув юртининг тарихи, олимлар ва ўқувчилар ҳал қилаётган илмий проблемалар ҳақида гапириб берди. Суҳбат вақтида Ўзбекистон олимларининг Меҳнат масалалари халқаро институтида лекциялар ўқишда иштирок этишига доир масала кўтарилди. Морс жаноблари «бу хусусда институт директори билан гаплашиб кўришга» ваъда берди. Шундан сўнг, Дэвид А. Морс ва унинг ҳамроҳлари Калинин районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозига боришди.

Ўзбекистон ССР ташқи ишлар министри С. О. Азимов худди шу куни Дэвид А. Морс шарафига берган зиёфат қизғин дўстона вазиятда ўтди. Меҳмон ўзи Ўзбекистонда бўлган вақтда кўрсатилган меҳмондўстлик учун миннатдорчилик билдирди.

Халқаро Меҳнат ташкилоти (ХМТ) бош директори Дэвид А. Морс рафиқаси ва ҳамроҳлари билан 19 апрелда самолетда Тбилисига жўнаб кетди.

Тошкент аэровокзалида меҳмонларни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, ташқи ишлар министри С. О. Азимов, Касаба союзлари Ўзбекистон советининг раиси С. Н. Нуриддинов, Тошкент шаҳар ижроия комитетининг раиси Р. Н. Нишонов, Ўзбекистон ССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари Ў. А. Рустамов кузатиб қўйишди. (ЎзТАГ).

САНЪАТКОРНИНГ ИЖОДИЙ КЕЧАСИ

Яқинда Тошкентдаги Радио уйида Узбекистон ССР Министрлар Совети радиоэшиттириш ва телевидение давлат комитетининг бош режиссери, Узбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Неъмат Дўстхўжаевнинг 50 ёшга тўлишига бағишланган кеча бўлди. Кечага ёзувчилар, журналистлар, радио ва телевидение ходимлари, ўқитувчилар ва шаҳар мактабларининг ўқувчилари келдилар.

Истеъдодли режиссер ва ажойиб санъаткор — педагогнинг ҳаёти ва ижодий йўли ҳақида Узбекистон ССР Министрлар Совети радио эшиттириш ва телевидение давлат комитетининг раиси ўртоқ У. Е. Иброҳимов сўзлади.

Неъмат Дўстхўжаев 30 йил давомида республика қўғирчоқ, Охунбобоев номидаги ёш томошабинлар театри Ҳамза ва Муқимий номли театрларда радио ва телевидение эшиттириш соҳаларида самарали хизмат қилиб келаётир.

Ижодий кечада Узбекистон театр жамиятидан СССР халқ артисти Олим Хўжаев, УзЛКСМ Марказий Комитетининг секретари Содиқ Йўлдошев, Узбекистон ССР Министрлар Совети радиоэшиттириш ва телевидение давлат комитети раисининг ўринбосари Х. Р. Худойбердиев, Узбекистон Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари Ғани Жаҳонгиров, Ҳамза номли театр коллективидан Узбекистон ССР халқ артисти Наби Раҳимов, шоирлардан Миртемир, Адҳам Раҳмат, Узбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи Ольга Сергеевна Поликарпова ва бошқа ўртоқлар сўзлаб, Неъмат Дўстхўжаевнинг хизматларини мамнуният билан таъкидлаб ўтдилар.

Кеча охирида радио ва телевидениенинг артист ва созандалари кеча қатнашчиларига концерт бердилар.

Ҳ. ЮСУФИЙ.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

20 АПРЕЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 16.30 —«Пахтакор» (Тошкент) — «Спартак», (Москва) командалари ўртасида футбол, 18.15 — Улар спартакиадага боради, 18.30 — Телевизион янгиликлар, 18.45 — Ильични эслаб... (мактаб ўқувчилари учун), 19.15— Сўнмас у кунлар шуҳрати.

Ўзбек тилида: 19.45 — Концерт, 20.45 — Телевизион янгиликлар, 21.00 Совет Узбекистони киножурнали, 21.10— Оталар сўзи — ақлнинг кўзи (ота-оналар учун).

Рус тилида: 21.50 — Ҳарбий музика номли бадиий фильм.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.50 — Ишлаб чиқариш илғорлари, 19.15— Совет санъатида тинчлик учун кураш темаси.

Рус тилида: 19.40 — Концерт (бадиий ҳаваскорлар ижросида), 20.00 Ильич номли... (очерк), 20.15— У томонда номли бадиий фильм.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 21/IV да кундуз Олтин калит, кечқурун Флория Тоска.

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 20/IV да Тобутдан товуш, 21/IV да кечқурун Олов.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 20/IV да Ишқинг билан, 21/IV да кундуз Кимга тўй, кимга аза, кечқурун Тошболта ошиқ.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Ленин 1918 йилда — «ВАТАН» (эрталаб соат 9 яримда).

Ленин йўлланмаси билан — НАВОИЙ номи (эрталаб соат 10 да).

Симладаги севги — «ВАТАН», НАВОИЙ НОМЛИ, «ИСКРА», «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Шамол эксанг бўрон унар — «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Саҳнада (эрталаб соат 10, кундуз 12, кеч 8 ва 10 да), Капитан Лой туши (кундуз 2, 4 ва кеч 6 да) — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

ЁЗГИ БИНОДА:

Шамол эксанг бўрон унар — КАФАНОВ номли (кеч соат 8 яримда).

Сен етим эмассан — «ПОБЕДА» (кеч соат 8 ярим ва 10 да).

Симладаги севги — «ПАХТАКОР» (кеч соат 8 яримда).

Капитан Лой туши — ТЕЛЬМАН номли (кеч соат 8 яримда).

Хуана Гальо — «ШАРҚ» (кеч соат 8 ярим ва 10 да).

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА
20 апрелда

КАТТА КОНЦЕРТ

Концертда: СССР халқ артистлари Ҳалима Носирова, Саодат Қобилова, Галия Измайлова. Ўзбекистон ССР халқ артистлари Карим Зокиров, Саттор Ярашев, Насим Ҳошимов, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Жамол Низомхўжаев, Михаил Давидов, Клара Юсупова, Гулнора Маваева, Ҳалима Комилова, солист Эргаш Йўлдошевлар қатнашади.

Халқ чолғу асбоблари оркестри жўр бўлади.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

ЯНГИ АТТРАКЦИОН

Анатолий Сокол

ўз ёрдамчиси —
ЭЛЕКТРОН-МЕХАНИК КИШИ
«РОБОТ» билан.

Томошалар кеч соат 7 яримда бошланади. Билетлар сотилмоқда.

Якшанба куни 3 марта томоша кўрсатилади: кундуз соат 12, 3 ва кеч 7 яримда.

ГАЗЕТА РЕДАКЦИЯЛАРИ ВА БИРЛАШГАН НАШРИЁТНИНГ

КОММУТАТОР ТЕЛЕФОНЛАРИ

3-02-49 дан 3-02-58 гача.

„УЗЮВЕЛИРТОРГ" МАГАЗИНЛАРИГА

асл ва ярим асл тош кўзли, олтин ва кумушдан, турли шакл ва фасонда

Совет Иттифоқининг энг яхши фабрикалари ишлаб чиқарган

ХИЛМА-ХИЛ

УЗУКЛАР, ЗИРАКЛАР, БЎЙИНГА ТАҚАДИГАН КУЛОНЛАР, ТУҒНОҒИЧЛАР, МЕДАЛЬОНЛАР

ва совға учун бошқа чиройли бадиий товарлар

КЕЛТИРИЛДИ

ЭРКАК ВА ХОТИН-ҚИЗЛАР УЧУН

ташқи томондан турлича безатилган, зарҳал ва хром корпусли, сув ўтмайдиган, зарбга чидамли

ЯНГИ ХИЛ

КЎЛ СОАТЛАРИ,

ДЕВОР СОАТЛАРИ

(занг урадиган),

СТОЛ СОАТЛАРИ ВА ЧЎНТАК СОАТЛАРИ ҲАМ КЕЛТИРИЛДИ.

Харидорларга яхшироқ хизмат кўрсатиш ва уларга қулай бўлсин учун

«ЮВЕЛИРТОРГ»НИНГ ҲАММА МАГАЗИНЛАРИДА

ҳар тур ва маркали

СОАТЛАРНИ НАСИЯГА БЕРИШ УЮШТИРИЛГАН

Харидорлар насияга берилган соатларнинг пулини олти ой ичида иш ҳақларидан аста-секин тўлаб тугатадилар.

Жамоатчиликнинг ҳамда ташкилот, корхона ва муассаса раҳбарларининг истагига мувофиқ «ЮВЕЛИРТОРГ» МАГАЗИНЛАРИНИНГ ВАКИЛЛАРИ СОАТЛАРНИ НАСИЯГА БЕРИШ УЧУН ЖОЙЛАРГА ЧИҚИБ БОРАДИЛАР

«УЗЮВЕЛИРТОРГ» МАГАЗИНЛАРИ ҚУЙИДАГИ ШАҲАРЛАРДА БОР

Тошкент шаҳрида:

К. Маркс кўчаси, 29-уйда, телефон 3-28-62, Навоий кўчаси, 1-уйда, телефон 2-93-25, Октябрь, Олой ва Госпиталь бозорларида.

Бошқа шаҳарларда:

Қўқонда — Совет кўчаси, 28-уйда, телефон 1-31.

Фарғонада — Ленин кўчасида, телефон 8-04.

Андижонда — Ленин кўчасида, телефон 5-59.

Наманганда — Совет кўчасида, телефон 0-86.

Марғилонда —Колхоз бозорида.

Самарқандда — Ленин кўчасида, телефон 3-31-84.

Бухорода — 2-пассажда, телефон 26-82.

Термизда — Фестиваль кўчасида, телефон 31-91.

Қарши — Ленин кўчасида, телефон 1-87.

Каттақўрғонда — телефон 1-87.

Чирчиқда — Совет кўчасида, телефон 1-87.

«Ювелирторг» магазинларини келиб кўринг!

Заргарлик буюмларини сотиб олинг, насияга соатлар олинг!

«Ювелирторг» ходимлари дидингизга мос келадиган заргарлик буюмлари ва соатларни танлаб олишда ёрдам беради.

ЦЕНТРОСОЮЗГА ҚАРАШЛИ КУЙБИШЕВ НОМЛИ САМАРҚАНД КООПЕРАТИВ ИНСТИТУТИНИНГ

Тошкент ўқув-консультация пункти

СИРТҚИ ФАКУЛЬТЕТНИНГ

саноат товаршунослиги, озиқ-овқат товаршунослиги, савдо экономикаси, бухгалтерия учёти, умумий овқатланиш технологияси ва ташкил қилиш ихтисосларига (1-курсга).

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Кириш имтиҳонлари 1 июлдан ва 1 октябрдан бошланади.

Товароведлик ва инженерлик-технология бўлимларига кирувчилар: тил ва адабиётдан (ёзма), химия, физика ва математикадан (оғзаки), бухгалтерлик ва экономика бўлимларига кирувчилар: тил ва адабиётдан (ёзма), СССР тарихи, география ва математикадан (оғзаки) имтиҳон топширадилар.

Ариза ва ҳужжатлар 25 июлгача қабул қилинади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 15-уй, телефон 3-19-39.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентских промышленного и сельского областных комитетов КП Узбекистана, Ташкентского горкома КП Узбекистана, промышленного, сельского областных и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 29004, редактор ўринбосари — 25885. Секретариат — 34808. Партия турмуши бўлими — 26232. Пропаганда ва совет қурилиши бўлими — 28761. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040. Адабиёт ва санъат, маданият, саноат, транспорт ва маҳаллий ахборот бўлимлари — 33786. Хатлар бўлими — 34048. Илғор тажрибаларни пропаганда қилиш штатсиз бўлими — 31-936. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 30249 дан 30258 гача.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси.

Р. 06863. ИНДЕКС 64695 А. 1576.